IF METALL
GÖTEBORG
Ditt fackliga medlemsmagasin 2 | 2016

10 2006–2016 Magasinet

» 12–13 DET HÄNDE NÄR DAVID OCH JESPER BILDADE KLUBB:
Fler valde att organisera sig

16 » IF METALLARE GÖR FAKTISKT OCKSÅ BARN

24 » FYRA SOMMARLÄGER FÖR BARN HOS UNGA ÖRNAR

8

Arbete och utbildning ökar förståelse och inlärning

Deltagarna inom Integrationsavtalet är mycket nöjda med uppfånget.

– Att få ett jobb och samtidigt undervisas i svenska, måste vara en av de bästa varianterna för att förstå kulturen och lära sig språket, säger Valentin Bregu, nyanställd montör på Volvo Lastvagnar.

Valentin tycker, det går undan med att lära sig att tala ett nytt språk, men att läsa och skriva fodrar däremot mer tid.

– När utbildningen är förlagd till arbetsplatsen, kan jag praktisera de nya kunskaperna direkt i jobbet och framförallt på arbetskamraterna. Kontrastekipen här på Lastvagnars slutmontering är väldigt bra, det har bidragit till att underlätta min inskolning, förklarar han.

– På min avdelning monterar vi bl.a. tanker, skärmar och utför en del kontrollsjobb. Jag har erfarenheter på det här området, för mitt stora intresse är bilar och motorer. Efter gymnasiet i Albanien, ville jag utbilda mig till bilmekaniker, men det slutade med att jag blev mekanikerlärling på en båtfirma.

– Eftersom jag trivs både med jobbet och arbetskamraterna, hade jag gärna sett att visstidsanställningen övergår i en fastanställning.

Jag kom till Sverige första gången år 2004. Efter lite över ett år fick jag återvända till Albanien för att söka uppehållstillstånd, vilket jag fick år 2006.

– Innan jag fick tipset om integrationsplatserna på Volvo Lastvagnar av svensk-utbildningen i Göteborg arbetade jag bland annat som städare och vaktmästare. Jag upplever att jag har fått det väldigt bra nu, jämfört med min situation i Albanien. Det har gett mig en möjlighet att stödja dem som har det svårt, som barnbomsbarnen i mitt hemland.

Tommy Andersson

Foto: Volvo Lastvagnar

– När utbildningen är förlagd till arbetsplatsen kan jag praktisera de nya kunskaperna direkt i jobbet, säger Valentin Bregu från Albanien som arbetar som montör på Volvo Lastvagnar.

MEDLEMSMAGASIN FÖR IF METALL GÖTEBORG | 20

Arbete, språk och utbildning 8

Ur ett fackligt perspektiv har integrationen nästan alltid varit i fokus. Mångåriga fackliga erfarenheter visar att för en lyckad integration krävs insatser på flera fronter; språk, utbildning och framför allt möjlighet att snabbt komma i arbete för att skynda på integrationsprocessen. Om detta har Magasinet skrivet i flera artiklar under 10 år. 2008, skrev vi balnd andra om Valentin Bregu från Albanien, då nyanställd montör på Volvo Lastvagnar.

20

Kortare arbetstid ger tydliga resultat 20

Aros Elektronik AB, Mölndal med ett 50-tal kollektivanställda tillämpar sedan två år sex timmars arbetsdag i delar av sin produktion. Ökad trivsel och minskade sjukskrivningar är resultatet. – Initiativet kom från företagsledningen, eller mer specifikt från en produktionsledare, säger Ingbritt Ramtzén som är klubbordförande.

21

En bilfabrik som levererar facklig grundkunskap 21

– Syftet med dagen är att ge elever vid från gymnasieskolornas årskurs två en inblick i hur det fungerar i arbetslivet, berättar Caroline Holmeberg, ordförande i Ungdomskommittén.

31

ÅTERKOMMANDE

Ledare 3

Krönika: Ann-Sofie Hermansson 4

Nya fackliga företrädare 5

Mat med Markku 27

VINN! Vad kan du om politik? 30

Fritid 32

Markkus alla recept

Aptitretare, vardagsmat och läckra grillrätter. Sedan år 2010 har han, Markku Ohvo, gett oss inspirerande recept i Magasinet. För många har han också avdramatiserat matlagningen med sina smakrika och relativt enkla recept.

Marku menar att glädjefylld matlagning är en av nycklarna till ett rikare liv. Men han vet också, efter att ha arbetat 28 år på Volvo, att inspirationen inte alltid är på topp när man kommer hem efter en arbetsdag.

Som en del av att Magasinet fyller 10 år, samlar vi alla hans publierade recept i ett behändigt köksanpassat format.

Häftet beräknas bli klart under våren 2016 och kan beställas via hemsidan, eller hämtas på avdelningsexpeditionen.

IF METALL Göteborg

Adress: IF Metall Göteborg, Folkets Hus, Olof Palmes plats, 413 04 Göteborg.
Tel. 031-774 32 00.
Ansvarig utgivare: Jan Nilsson, tel. 031-774 32 15

Redaktionskommitté: Michael Blohm/Volvo, Adrian Avdullahu/Volvo, Anders Bergström/Saab, Kristofer Bergman/International färg, Annelie Nilsson/Volvo, Christopher Halvorsen/Assa Oem, Tomas Angervik/Volvo, Karl-Henrik Rosberg/IF Metall, Samir Ljutic/Assa Oem, Carina Cajander, IF Metall Göteborg. E-post redaktionen: goteborg@ifmetall.se
Produktion: Red.kommitté i samarbete med Sjöstedt Information AB. **Tryck:** PR-Offset AB.

OMSLAG: Pon Equipment. Foto: **Karl-Henrik Rosberg**. **NÄSTA NUMMER: September 2016.**

OMBUDSMÄN Gemensam telefonslinga: 031-774 32 20

Jan Nilsson
031-774 32 15

Anne-Li Rygren
031-774 32 04

Bengt Fager
031-774 32 02

Inga-Lill Samuelsson
031-774 32 12

Torbjörn Rigemar (Kassör)
031-774 32 63

Kontaktuppgifter IF Metall Göteborg

KLART! Nytt avtal

AvtalsExtra 3 beskriver i korthet innehållet i nya avtalet.

Läs på www.metall.se

Använd ditt medlemskort

Du kommer väl ihåg att använda ditt medlemskort? Det är laddat med mängder utav rabatter och förmåner.

Gå in på vår hemsida och klicka på bannern ”IF Metallkortet”, där hittar ni alla förmåner och rabatter. www.ifmetall.se/goteborg

Har du tappat bort ditt medlemskort och vill ha ett nytt, kontakta avdelningen eller beställ ett nytt på medlemsportalen.

Karl-Henrik Rosberg

INLEDARE: MIKAEL SÄLLSTRÖM

I industriavtalets anda enades industrin om ett avtal

Efter intensiva slutförhandlingar kunde vi till slut enas om ett avtal för industrin. Denna gången blev det ett ettårs avtal med en löneökning på 2 procent samt ytterligare 0,2 procent i avsättning till delpensionen. Ser vi tillbaks på tidigare avtal är utfallet i linje med tidigare år med samordnade avtalsförhandlingar och industriavtalet. Med största sannolikhet kan även årets avtal öka reallönen för kommande år, vilket alltid är vårt huvudmål.

Mikael Sällström
Ordförande, IF Metall Göteborg

Vad som är värt att poängtera är dock det som inte finns med i nya avtalet, nämligen arbetsgivarnas långtgående krav på försämringar av våra villkor. Vi får inte glömma av att arbetsgivarna ställde krav om att bland annat försämra vårt inflytande om arbetstiderna och då även inkludera lördagsarbete, utan övertidsersättning. De ville slopa permissionsreglerna, med värst av allt, de krävde att avtalen ska vara dispositiva, alltså att lokala klubbar och arbetsplatser kunde ha avtal som är sämre än riksavtalet. Om vi gör en sammanfattad bedömning av avtalets värde så kanske det är så att det som inte är med kommer att visa sig vara mer värt mer än de 2,2 procenten vi fick igenom.

Under året kommer det att tecknas en rad nya avtal på svensk arbetsmarknad. Det ska bli intressant att följa huruvida andra avtalsområden följer industriavtalets riktmärke. Annars riskerar hamna tillbaka i en tid då vi får en kraftigt försämrad konkurrenskraft inom industrin som leder till att våra jobb försvinner.

Vårt avtal får inte bli språngbräda, då riskerar vi hamna i en situation där vi alla blir förlorare. Blir det som Konjunkturinstitutet spår så är vi på väg mot en högkonjunktur, vilket bådar gott då vi skall förhandla om ett nytt avtal redan nästa år.

Carina Cajander
031-774 32 62

Ronny Svensson
031-774 32 01

MEDLEMSREDOVISNINGEN
Gemensam telefonslinga:031-774 32 50

Martha Nilsson
031-774 32 54

Carina Edlund
031-774 32 55

Filomena Fonseca
031-774 32 65

Susanne Karlsson
031-774 32 69

STUDIER

Malin Frid
031-774 32 11

Malin Rosén
031-774 32 42

FÖRSÄKRINGAR

Anette Kristoffersson
031-774 32 53

VERKSAMHETS-ASSISTENT

Karl-Henrik Rosberg
031-774 32 56

UTHYRNING GULLHOLMEN

Malin Frid
031-774 32 111

SEKRETERARE

Tarja Kuivala
031-774 32 58

EKONOMI Camilla Ekeblad
031-774 32 64

» Att arbetslösheten nu faller snabbt i Göteborg är en indikator på att vi är på rätt väg. «

Ann-Sofie Hermansson
Kommunstyrelsens ordförande (S)

Starka tillsammans

Vi har flera stora samhällsutmaningar framför oss. De växande klyftorna är nog den mest centrala. Att samhället bli alltmer ojämlikt är ett jätteproblem. Det gör alla till förlorare. Därför måste utvecklingen vändas.

Att öka jämlikheten handlar om anständighet. Det är inte okej att vi inte kommit längre än så här i att utrota fattigdomen. Det enda rimliga är att garantera att den som har det sämst ändå har det skapligt.

Att öka jämlikheten handlar också om ren rationalitet. Jämlikhet är en vinstaffär för alla. På sistone har alltfler aktörer, inklusive OECD, visat att minskade klyftor ger ett mer välfungerande samhälle. Med ökad jämlikhet följer högre tillväxt, bättre folkhälsa, längre medellivslängd, stärkt tillit, bättre utbildningsresultat etc.

Efter ett par år av grundlig analys börjar vi i Göteborg få fart på det konkreta jämlikhetsarbetet. Inom initiativet ”Jämlikt Göteborg” – som ska täcka hela stadens organisation – ryms en lång rad insatser.

Jobben har avgörande betydelse. Vi måste se till att det skapas många jobb och att den som står långt ifrån arbetsmarknaden kan ta sig in. Då krävs aktiva åtgärder. Vi satsar på entreprenörskvarter, företagsutveckling och den sociala ekonomin. Vi satsar på vuxenutbildning, kompetenscenter, ”det stegvisa jobb- och kunskapslyftet” samt en tät koppling mellan gymnasieskola och arbetsliv. Att arbetslösheten nu faller snabbt i Göteborg är en indikator på att vi är på rätt väg.

Men jobben är bara en del av jämlikhetsdagordningen. Andra insatser går t ex ut på att stärka familjecentralerna, öka likvärdigheten i skolan, stimulera föreningslivet och motverka segregation i bostadsplaneringen.

Vi är starka tillsammans, men svaga när vi inte längre håller ihop. Därför är ökad jämlikhet en huvudnyckel till att skapa ett bättre samhälle.

Jämlikhet är en huvudnyckel till att skapa ett bättre samhälle.

Har du också en ÅSIKT?
Tycker du till om saker som sker i din omgivning? Vill du ha din åsikt publicerad i medlemstidningen eller på hemsidan www.ifmetall.se/goteborg.

Vill du **kommentera åsikten** i detta nummer? Maila din åsikt till goteborg@ifmetall.se eller posta till IF Metall Göteborg (adress sid. 2). Redaktionen förbehåller sig rätten att korta materialet och publicera i mån av plats.

Hallå Julia Andersson, ***nytt avdelnings-ombud*** *på Primetex*

Varför blev du avdelningsombud?
– Framförallt för att jag ofta ringer facket och ställer frågor om våra rättigheter, jag har alltid intresserat mig för fackligarättigheter. Samt att det är bra att medlemmarna och fack har en kommunikationsväg till arbetsplatsen

Varför är du medlem i IF Metall?
– För att det är IF Metalls avtalsområde som tillämpas på min arbetsplats och för att kunna få facklig hjälp. Det känns bra och tryggt att ha facket bakom sig.

Vilken fråga är den viktigaste IF Metall ska driva?
– Lönefrågan, att få upp lägstalönerna. Jämställdhet och jämlikhet är en oerhört viktig fråga, att alla ska ha samma rättigheter och möjligheter oavsett kön och ålder.

Vilken fråga är viktigaste för dig på din arbetsplats?
– Det viktigaste är att man trivs på sin arbetsplats, att det är en bra arbetsmiljö. Det ska vara kul att gå till jobbet!

Har du gått någon facklig kurs?
– Nej det har jag inte hunnit sedan jag blev avdelningsombud. Däremot vill jag utbilda mig för att kunna hjälpa medlemmarna på bästa sätt.

Karl-Henrik Rosberg

› NYA AVDELNINGSOMBUD

Martin Hén, VIC TEXTILTVÄTT AB.
Sadik Ahmetaj, CMS Carmont Service AB.
Stefan Johansson, Onefill Technologies Sweden AB. Julia Andersson, Primetex AB.
Viktor Bengtsson, Carls-Bergh Pharma AB.
Andreas Hermansson, Rehobot Rotex AB.
Daniel Börjesson, Liab Load Indicator AB.
William Sjöberg, Pari Plast AB.

Hallå Linnea Berghäll, ***nytt skyddsombud*** *på Scandins*

Varför blev/är du skyddsombud?
– För jag är väldigt nördig av mig när det kommer till dessa frågor, jag har alltid intresserat mig för arbetsmiljöfrågor och när nu chansen dök upp så tackade jag givetvis ja.

Vilken utbildning är mest angelägen för dig som skyddsombud?
– Just nu så går jag BAM och nästa steg borde väl vara SAM.

Vilken arbetsmiljöfråga är viktigast för dig hos din arbetsgivare?
– Just nu håller vi på med en riskanalys när det kommer till psykosocialarbetsmiljö i samband med att arbetsgivaren rekryterar. Det är en fråga som kan vara lätt att glömma i rekryteringsprocessen och då är det viktigt att arbetsplatsen har ett skyddsombud som lyfter frågan.

Varifrån kommer ditt engagemang?
– Jag har alltid haft ett intresse för människor runt omkring mig, att man ska ta tillvara på sina rättigheter. Jag blev trött på att bara prata och diskutera om det och valde därför att engagera mig.

Karl-Henrik Rosberg

› NYA SKYDDSOMBUD

Almir Memovic, CMS Carmont Service AB.
Dan Bartman, Apply Emtunga AB.
Håkan Wahlund, Multilens AB.
Jonas Nordlindh, C M HAMMAR AB.
Linnéa Berghäll, Scandins AB.
Treemet Aksornmat, VIC TEXTILTVÄTT AB.

Foto: Lena Dahlström

RAPPORT FRÅN RIKSDAGEN

Det går bra för Sverige

Den svenska ekonomin utvecklas mycket starkt. Trots att Sverige står inför stora utmaningar, är utsikterna för den svenska ekonomin goda. Tillväxten är hög samtidigt som arbetslösheten minskar. Det stora budgetunderskottet som den förra regeringen lämnade efter sig har nu minskat kraftigt genom ansvarsfull ekonomisk politik.

I vårbudgeten prioriterar den socialdemokratiskt ledda regeringen det gemensamma samhällsbygget framför skattesänkningar och nedskärningar. Välfärdsmiljarderna på 10 miljarder som årligen kommer förstärka kommuner och landsting säkrar kvalitén inom den svenska välfärden. Det blir det största enskilda permanenta tillskottet sedan det allmänna statsbidraget infördes. En pålitlig välfärd, som omfattar alla såväl gammal som ung och fattig som rik, är en central del av den svenska modellen.

Regeringens satsningar på jobbpolitiken och investeringarna i välfärden ger goda möjligheter till nya jobb i hela landet. Vilket också tar oss ett steg närmare målet om EU:s lägsta arbetslöshet år 2020. Det går bra nu.

Mattias Jonsson
Riksdagsledamot för Socialdemokraterna
Medlem i IF Metall Göteborg

Det har varit ett tufft år för regeringen. Regeringen har kritiserats för att inte levererat sina vallöften. Kritiken har inte bara kommit från opinionen – vilket är att vänta – men det kommer också från media.

Har Socialdemokraterna och regeringen infriat några av sina löften?

REGERINGENS VALLÖFTEN

Hur gick det?

Det råder delade meningar om hur många vallöften regeringen gav och om majoriteten kommer att infrias. Kritiker från flera håll säger att siffran är 90 stycken några säger 55. Utgår man från Socialdemokraternas lista så har runt 41 procent förverkligats. 39 stycken, drygt 43 procent, har arbetet satts igång och kommer att infrias under mandatperioden.

Regeringen har dessutom slutit flera för landet viktiga överenskommelser

Enligt forskning så brukar regeringar infria cirka 80 procent av sina vallöften. (Källa: SOM-institutet)

Några av de infriade vallöftena.

- Höjt taket på a-kassan (2015)
- Tagit bort den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen. (2016)
- Kostnadsfria läkemedel för barn, gäller läkemedel som är förmånsbeskattade (2016)
- En höjd föräldrapenning på grundnivå (2016)
- En mer jämställd föräldraförsäkring (2016)
- Ökat ekonomiskt stöd till kommunerna för ”Nattis” (barnomsorg kväll/natt) (2016)
- Investera i bostäder och infrastruktur.

Några av de vallöften som kritikerna anser vara orealistiska

- Förstatliga underhållet av järnvägen (Ej genomfört)*
- Sverige skall ha Europas lägsta arbetslöshet 2020
- Obligatoriskt gymnasium (Lades ned)*

**) Enligt Aftonbladets Lena Mellin*

Om vi tar arbetslöshetsfrågan så medger Stefan Löfven i en intervju i Aftonbladet att det är ett tufft uppsatt mål, men han tillbakavisar kritikerna som anser att detta inte går att uppfylla.

– Arbetslöshet och jobb är fråga nummer ett för oss, jag sa det första dagen jag blev ordförande. Det har att göra med en djupt ideologisk och moralisk övertygelse för mig. Jag har sett så många människor i arbetslöshet som är förtvivlade och oroliga. Men det är också så att för arbetarrörelsen, socialdemokratin, är jobben nyckelfrågan. Och då ska man sätta ett tufft mål. Då går det inte bara sätta ett mål som vi enkelt når upp till, det är vår uppgift att se till att människor kommer i arbete på riktigt, säger Stefan Löfven.

Sveriges nya jobbagenda (S)

Vår viktigaste uppgift är att fler ska jobba. Vi ska nå målet om EU:s lägsta arbetslöshet till år 2020. I samband med kongressen 2015 presenterar Socialdemokraterna därför en ny jobbagenda för Sverige Den bygger på tre delar:

- Framtidsinvesteringar – i infrastruktur, bostäder och klimatomställning
- Aktiv näringspolitik – för fler och växande företag
- Kompetens och matchning – för att rusta alla att ta de jobb som växer fram.

Anders Bergström

Stefan Löfven: Arbetslöshet och jobb är fråga nummer ett för oss, jag sa det första dagen jag blev ordförande.

Facit, april 2016

97 av 105 vallöften har genomförts eller är på väg att genomföras.

10 2006–2016 Magasinet

2016 fyller IF Metall tio år som förbund, efter att Svenska Metallarbetarförbundet slagits samman med Industrifacket. Det nya IF Metallförbundet hade närmare en halv miljon medlemmar och blev nu en större kraft att räkna med inom industrin och i facklig-politiska sammanhang.

Arbete, språk, utbildning – hörnstenar i fa

Diskussioner om invandring och integration i samhället har intensifierats under den senaste tiden, inte bara utifrån flyktingkatastrofer och elände som länge varit i fokus, utan även från politiskt håll. Men ur ett fackligt perspektiv har integrationen nästan alltid varit i fokus och för en lyckad sådan behövs förutsättningar utifrån språk, utbildning och framförallt möjlighet att snabbt komma arbete för att snabba på den processen.

Under åren som gått har Medlemsmagasinet vid ett flertal tillfällen lyft fram projekt där bland annat nyanlända människor med olika bakgrund fått just den här möjligheten. Det behöver inte heller alltid handla om personer med utländsk bakgrund utan om människor som av olika anledningar hamnat fel eller behöver lite mer hjälp att komma in i arbetslivet. De som står längst ifrån arbetsmarknaden helt enkelt.

Utbildning och praktik

På lite större företag som exempel Volvo och SKF har vi kunnat se hur olika förutsättningar verkligen gör skillnad. Genom att låta nyanlända prova på industriarbete i kombination med grundläggande utbildning inom industri och språk (SFI) kan vi idag träffa människor inom dessa företag som är både glada och tacksamma för möjligheten att bygga ett liv i sitt nya hemland Sverige.

Lyckade projekt

Integrationsavtalet från 2008, var ett sådant exempel.

Avtalet gick ut på att nyanlända fick arbeta på Volvo under 18 månader med hjälp av handledare och stödundervisning.

De flesta av deltagarna har idag fasta

[INTEGRATIONSAVTALET]

Ge invandrare en chans att tidigare komma in på arbetsmarknaden

I delar av Göteborgsområdet finns det grupper som har en arbetslöshet på över 60 procent. De saknar inte kunskaper eller erfarenheter utan formella betyg och referenser.

– Volvo lastvagnar har tusentals sökande till de lediga jobben och den här gruppen hamnar oftast nederst på listan, konstaterar Janne Nilsson i Volvo Verkstadsklubbs styrelse.

Målet med Integrationsavtalet är att ge invandrare ett fäste på arbetsmarknaden väsentligt tidigare än vad som hittills har varit fallet.

– Under våren har det resulterat i att elva invandrare fått en visstidsanställning enligt det avtalet på Volvo Lastvagnar, som sträcker sig fram till februari år 2009, förklarar Janne.

– Framför allt tror vi att gemenskapen på arbetsplatsen i kombination med svenskundervisning och individuella utvecklingsplaner, bidrar till att kunskaper förvärvas. Det stärker både anställningsbarheten och yrkeskompetensen. Dessutom skall en utsedd handledare vara behjälplig med lite av varje, som praktiska och personliga angelägenheter, berättar han.

Daniel Kristoffersson och Magnus Hansson som är fackligt aktiva på Lastvagnar, understryker att för den här gruppen är stödet från handledarna extra viktig och får därför inte reduceras på grund av en snäv bemanningssituation.

Integrationsavtalet är maximerat till 18 månader och gäller först efter det att de lokala parterna har träffat en överenskommelse om tillämpningen. Avtalets lönenivåer är lägre än kollektivavtalets, men uppjusteras var sjätte månad. Däremot omfattar avtalet de flesta övriga villkor och arbetsmarknadsförsäkringar.

– Vi bör få med mer lokalanpassningar i avtalet, så att det blir mer skräddarsytt till vår verksamhet, anser Magnus.

Janne berättar, att innan semestern enades Volvo verkstadsklubb och Volvo Lastvagnar om att deras visstidsanställningar blir enligt kollektivavtalet från den 1 september.

Tommy Andersson

Framför allt tror vi att gemenskapen på arbetsplatsen (...) bidrar till att kunskaper förvärvas...”

Magnus Hansson, Daniel Kristoffersson och Janne Nilsson på Volvo Lastvagnar, anser att Integrationsavtalet är en fråga av största vikt.

Foto: Tommy Andersson

20 | MEDLEMSMAGASIN FÖR IF METALL GÖTEBORG

Ur Magasinet 3/2008

Målet med Integrationsavtalet är att ge invandrare ett fäste på arbetsmarknaden väsentligt tidigare än vad som hittills har varit fallet.

Janne Nilsson, då i Volvo Verkstadsklubbs styrelse, konstaterade 2008: – Volvo Lastvagnar har tusentals sökande till de lediga jobben och den här gruppen hamnar oftast nederst på listan.

Bilden t.v. Magnus Hansson, Daniel Kristoffersson och Janne Nilsson på Volvo Lastvagnar, diskuterar Integration, som de ansåg/anser är en fråga av största vikt.

Integrationsavtalet från 2008 innebar att nyanlända fick arbeta på Volvo under 18 månader med hjälp av handledare och stödundervisning.

De flesta av deltagarna har i dag fasta jobb.

[INTEGRATION]

Honoré positiv
trots dystert besked

– Bilbyggarprogrammet blev en rivstart in på den svenska arbetsmarknaden och samhällslivet, för Honoré Lulendo, från Kongo Kinshasa.
– Utbildningen var suverän, mycket tack vare omtänksamen i utbildningen.
Vi fick ungefärligt omsätta vårt nya kunskaper till praktik.

Honoré kom till Sverige 2001. Redan efter en månad fick han ett tips av Göteborgs stads vuxenutbildning, att söka till Bilbyggarprogrammet.
– Jag av utbildad flygplansmekaniker, så det blickade naturligt att söka en fordonsutbildning, berättar Honoré.

Tuff studietid
Den första studietiden var tuff för Honoré som kämpade för att få en stabil ekonomi.
– Fick vårdapoteksliteratur jobbade jag extra på Posten, under helgerna på hotell, dåresvellen lärde jag lätt.
Efter sex månader kom jag in i Volvo flygmod. Då blev livet lite enklare.
Att prata svenska under fekiteterna och i samtalen med kundkontakt och arbetskamrater, blev en naturlig del av utbildningen.
– Eftersom att jag lärt mig svenska kar arbetskamraterna gett mig en bra introduktion till hur det är att leva och bo i Sverige.

Många upplevelser
Honoré flyttade som elvaåring från Kongo Kinshasa till Belgien. Innan flytten till Sverige blev det även några år i Frankrike.
– Upplevelsen har inte varit enkla,

Utbildningen var suverän, mycket tack vare omtänksamen i utbildningen, säger Honoré Lulendo, från Kongo Kinshasa.

Ur Magasinet 1/2009
För Honoré Lulendo, från Kongo Kinshasa, blev Bilbyggarprogrammet blev en rivstart in på den svenska arbetsmarknaden och samhällslivet. Det beskrev Magasinet utförligt 2009

cklig syn på integration

jobb och kunnat bygga sig en framtid i det nya hemlandet Sverige.

Breddade program

Under senare år har det startats fler projekt med liknande syfte, men idag har många av integrationsprogrammen breddats för att omfatta de som står längst ifrån arbetsmarknaden som det heter och bedrivs ofta i samarbete med arbetsförmedling och vuxenutbildning.

Vill skapa oro för att vinna röster

När Sverigedemokraterna började få luft under vingarna för drygt tio år sedan var det nog många med mig som trodde att de skulle få marginell betydelse inom politiken. Det drogs gärna paralleller med Bert Karlsson och Ian Wachtmeisters parti Ny Demokrati, som dök upp som gubben i lådan och försvann lika snabbt.

SD öppet kritiska

Sverigedemokraterna gjorde ingen hemlighet av att de öppet kritiska mot invandringen och tvekade inte att dra bindesträck mellan kriminalitet och växande utanförskap till ökad invandring. Vid närmare granskning kan vi bemöta många av de påstående som rent falska eller sakna substans. Men hur vi än väljer att se på det är det kvitto på att samhället misslyckats med att få in människor och fungera i det svenska arbetslivet och samhället i stort.

Oavsett vilket problemområde du väljer finns det en gemensam nämnare som har en direkt avgörande roll och det är arbetslösheten.

Utan jobb och en fungerande struktur, växer oro och kriminalitet oavsett hudfärg eller etnicitet.

Michael Blohm

Arbete och utbildning ökar förståelse och inlärning

Deltagarna inom Integrationsavtalet är mycket nöjda med upplägget.
– Att få ett jobb och samtidigt undervisas i svenska, måste vara en av de bästa varianterna för att förstå kulturen och lära sig språket, säger Valentin Bregu, nyanställd montör på Volvo Lastvagnar.

Valentin tycker, det går undan med att lära sig att tala ett nytt språk, men att läsa och skriva fodrar däremot mer tid.
– När utbildningen är förlagd till arbetsplatsen, kan jag praktisera de nya kunskaperna direkt i jobbet och framförallt på arbetskamraterna. Kamratskapen här på Lastvagnars slutmontering är väldigt bra, det har bidragit till att underlätta min inskolning, förklarar han.

– På min avdelning monterar vi bl.a. tankar, skärmar och utför en del kontrolljobb. Jag har erfarenheter på det här området, för mitt stora intresse är bilar och motorer. Efter gymnasiet i Albanien, ville jag utbilda mig till bilmekaniker, men det slutade med att jag blev mekanikerlärling på en båtfirma.

– Eftersom jag trivs både med jobbet och arbetskamraterna, hade jag gärna sett att visstidsanställningen övergår i en fastanställning.

Jag kom till Sverige första gången år 2004. Efter lite över ett år fick jag återvända till Albanien för att söka uppehållstillstånd, vilket jag fick år 2006.
– Innan jag fick tipset om integrationsplatserna på Volvo Lastvagnar av vuxenutbildningen i Göteborg arbetade jag bland annat som städare och vaktmästare. Jag upplever att jag har fått det väldigt bra nu, jämfört med min situation i Albanien. Det har gett mig en möjlighet att stödja dem som har det svårt, som barnhemsbarnen i mitt hemland.

Tommy Andersson

ALBANIEN

Foto: Tommy Andersson

– När utbildningen är förlagd till arbetsplatsen kan jag praktisera de nya kunskaperna direkt i jobbet, säger Valentin Bregu från Albanien som arbetar som montör på Volvo Lastvagnar.

MEDLEMSMAGASIN FÖR **IF METALL GÖTEBORG** | 21

Ur Magasinet 3/2008
- Att få ett jobb och samtidigt undervisas i svenska, måste vara en av de bästa varianterna för att förstå kulturen och lära sig språket, säger Valentin Bregu, då, 2008, nyanställd montör på Volvo Lastvagnar.

– Jag upplever att jag har fått det väldigt bra nu, jämfört med min situation i Albanien.

– När utbildningen är förlagd till arbetsplatsen kan jag praktisera de nya kunskaperna direkt i jobbet.

[INTEGRATION]

Hjälp
med facklig tanke

Förra året kom drygt 1 800 minderåriga ensamma barn/ungdomar till Sverige och sökte asyl. De flesta kom från Somalia.
– De som kommer till Sverige flyr från konflikter. De har varit med om hemska saker. Vi har startat en förening där vi stöttar och hjälper till, säger Sharif Abdullahi Ahmed, ordförande för den nystartade föreningen, Ogaden Ungdom Göteborg.

Foto: Carina Cajander

Ogaden Ungdom arbetar helt ideellt. Deras idé påminner mycket om den idé som fattas när fackföreningarna startades.
– För att finansiera verksamheten samlar vi in 100 kronor per person och månad av egna pengar, berättar Sharif Abdullahi Ahmed.

Pengarna används till främst olika aktiviteter för ungdomarna men vid behov även till folk i Somalia.
– Föreningens begränsade ekonomi gör det svårt med större saker men ingen ska känna sig ensam. Behöver de något gör vi vad vi kan för att hjälpa dem.

> **Vi har startat en förening som försöker stötta de minderåriga och ensamma flyktingbarnen.**
> Sharif Abdullahi Ahmed, ordförande för den nystartade föreningen, Ogaden Ungdom Göteborg.

Föreningen har valt ordförande, kassör och styrelse men har ännu ingen lokal att vara i.
– Vi träffas och håller möten hemma hos varandra, berättar Sharif.
Han menar att det är viktigt att finnas hur Sverige fungerar och att "komma in" i samhället. Att de lär sig språ-

– De flesta av de cirka 1 800 minderåriga ensamma barnen som kommer till Sverige har flytt från svåra konflikter, säger Sharif Abdullahi Ahmed.

Den nio månader gamla föreningen består av cirka 25 personer, alla somalier. De flesta är kvinnor.
– I dag har vi kontakt med cirka 40 unga runt om Göteborg.

Målet är att få dessa unga integrerade i Sverige och att de hyrkas fä ett jobb.
– Ungdo jag hara med somalier är det svårt att öppna dörren till Sverige.

Carina Cajander

MEDLEMSMAGASIN FÖR **IF METALL GÖTEBORG** | 19

Ur Magasinet 2/2010
Magasinet skrev om Sharif Abdullahi Ahmed, ordförande för den nystartade föreningen, Ogaden Ungdom Göteborg. Föreningens viktiga uppgift var att stötta de minderåriga och ensamma flyktingbarnen.

Jämställdhet handlar om att få upp medv

IF Metall är en feministisk organisation. Det har 2014 års kongress slagit fast. Det innebär att avdelningar och klubbar aktivt ska jobba för att främja jämställdhet och mångfaldsarbete.

En av klubbarna som aktivt jobbat för att främja jämställdhet och mångfaldsarbetet är Saabklubben vid Delsjön i Göteborg, en arbetsplats med 96 kollektivanställda. Där klubben har uppnått en jämn könsfördelning, vill säga hälften kvinnor och hälften män!

Foto: Samir Ljutic

Saabklubben vid Delsjön i Göteborg.

Då och nu

– Det har inte alltid sett ut så här, när det gäller könsfördelningen i klubben, säger klubbordförande Katarina Frid.

På SAAB har det handlat om att få en medvetenhet när det gäller jämställdhetsfrågorna och aktivt jobba med frågorna. Allt från att bygga upp en bra bas bland de förtroendevalda så att valberedningen får in nomineringar för att på så sätt få möjlighet att arbeta med att främja jämställdhetsarbetet, till att vara ett av de goda exemplaren.

Det goda samarbetet

Det är betydligt mycket lättare att arbeta med frågorna när företaget själva aktivt jobbar med frågorna. Det goda samarbetet sprider sig även i vår organisation. Jämställdhetsarbetet initierades av företaget och klubben fortsatte att utveckla och implementera det i det fackliga arbetet, berättar Katarina Frid.

Tid och möjlighet

På frågan, om det har skett någon förändring eller om företaget anställt ny personal som gjort att klubben har haft en större möjlighet att rekrytera nya förtroendevalda och kvinnor till uppdrag, svarar Marie-Louise Larsson som är sekreterare i klubben så här;

– För många kvinnor har det inte alltid funnits tid att jobba med fackliga frågor, då kvinnor oftast både jobbade

På arbetsplatsen, i organisationen och i sa

IF Metall verkar för jämställdhet på arbetsplatsen, i organisationen och i samhället. Den här skriften är en sammanfattning av hur IF Metall vill verka på dessa tre områden. Skriften ingår i förbundets satsning på ökad jämställdhet. Skrifterna riktar sig till medlemmar och förtroendevalda inom IF Metall. Ambitionen är att öka engagemanget för jämställdhet. Samtliga skrifter finns på ifmetall.se.

Så arbetar IF Metall för jämställdhet på arbetsplatsen, i organisationen och i samhället. www.ifmetall.se.

vetenheten

och fick ta hand om hemmet. Vilket i sin tur gjorde att det inte alltid var så enkelt att kombinera det med ett fackligt uppdrag. Nu när barnen är stora så finns tiden och möjligheten till att ta på sig fackliga uppdrag. Marie-Louise poängterar också att klimatet på arbetsplatserna är betydligt mycket hårdare och av den anledningen så är det viktigt att engagera sig.

Fördelar

Fördelarna med att ha en jämställd klubbstyrelse är att tankarna och idéerna kring det fackliga arbetet blir mer kompletterande, det har blivit fler nya infallsvinklar samtidigt som klubben har blivit starkare. I och med att vi kompletterar varandra så finns det inte heller någon orsak till att det ska falla någon större tyngd på en styrelseledamot, vill säga att styrelsen inte står och faller med en ledamot, säger Katarina Frid.

Tips till andra klubbar

Börja med att få in kvinnor i styrelsen för att visa goda exempel. Sen är det viktigt att börja bygga en bas, vill säga att man aktivt främjar jämn könsfördelning bland nya förtroendevalda. Utbildningsfrågan är en annan viktig fråga för att få upp medvetenheten för jämställdhetsfrågorna, både bland medlemmar och förtroendevalda.

Text: Adrian Avdullahu.

amhället

Adrian Avdullahu, gruppordförande, Volvo Personvagnar i Torslanda.

8 Aha! Detta vill IF Metall

– *Alla skulle vinna på ökad jämställdhet*

– På arbetsplatser där det bara är män eller nästan bara män är den fysiska och psykiska arbetsmiljön tuffare. Men så skulle det inte behöva vara. I stället borde arbetet omorganiseras, så att vi fick bort de ohälsosamma miljöerna. Kravet på ökad jämställdhet skulle bana väg för en sådan omorganisering, säger Adrian Avdullahu, gruppordförande vid Volvo Personvagnar i Torslanda.

Adrian Avdullahu sitter med i fyra jämställdhetskommittéer.

I klubben, i avdelningen och inom företaget på två olika nivåer.

Han betonar att det finns många dimensioner av frågan.

– Jämställdhet handlar om allas lika värde och att vi ska ha solidariska arbetsplatser. Det gäller också att vara aktiv, att inte bara sitta tyst och titta på.

Men Adrian Avdullahus viktigaste erfarenhet är ändå att alla arbetstagare, både kvinnor och män, skulle gynnas av en ökad jämställdhet.

– Om det argumentet slog igenom på bred front inom IF Metall och inom industrin skulle vi ta flera steg framåt.

Adrian Avdullahu, gruppordförande, Volvo Personvagnar i Torslanda.

RIKSDAGSBESLUT

En bra lagändring för visstidsanställda

Riksdagen har äntligen fattat beslut om att göra ändringar i lagen om anställningsskydd, LAS. Det ska minska arbetsgivares missbruk av tillfälliga anställningar, som när en person får flera tidsbegränsade anställningar efter varandra hos samma arbetsgivare under lång tid.

Tillsvidareanställning är norm för svensk arbetsmarknad. Men det finns människor som lever i en helt annan verklighet. En orolig tillvaro som är svår att planera långsiktigt. Svårigheter att få banklån för att ex köpa ett hus eller lägenhet på grund av risken att bli av med jobbet är högre än andras. Även om de har arbete och haft så en längre tid så är det alltid en viss oro.

Visstidsanställd livet ut

Idag har cirka 15 procent av alla anställda på den svenska arbetsmarknaden en visstidsanställning och de kan vara visstidsanställda hur länge som helst, om arbetsgivaren kombinerar olika anställningsformer.

Förutom att de flesta stora fackliga organisationerna påpekat att de anställda lever i en ständig otrygghet så har även EU kritiserat Sverige för detta under en längre tid. Med en ny regering har nya lagförslag arbetats fram, som innebär att missbruket med staplade visstider ska förhindras så långt som möjligt.

Arbetet med att ta fram ett lagförslag som majoriteten av riksdagen lan ställa sig bakom har förts i nära dialog med företrädare för både näringslivet och fackförbunden. Det nya lagförslaget som är tänkt att börja gälla i maj 2016, är ett viktigt besked från regeringen: Att missbruk av visstidsanställningar hör inte hemma på den svenska arbetsmarknaden.

Omvandlad anställningsform

I dag omvandlas en allmän visstidsanställning till en tillsvidareanställning om en person varit visstidsanställd under längre tid än två år inom en femårsperiod.

En tidsbegränsad anställning ska kunna bli till en tillsvidareanställning också om tidsramen är längre än fem år. Det gäller om tidsbegränsade anställningar följt på varandra utan uppehåll eller med mindre än sex månaders mellanrum.

Den som har en tidsbegränsad anställning får också rätt till information från arbetsgivaren om alla anställningar som har betydelse för en eventuell omvandling från tillfällig anställning till tillsvidareanställning.

Lagändringarna började gälla den 1 maj 2016.

Michael Blohm

De fångade upp intresset, utbildade sig

Medlemmar med kunskap och delat ansvar ger bättre förutsättningar till ett bra samarbete med företaget, ju fler medlemmar desto starkare blir klubben!

- Jag ville hitta fler att dela ansvaret med, det började bli lite för mycket att ha hand om själv, berättar David Rydén, klubbordförande och tidigare avdelningsombud på Pon Equipment AB.

Det började med att David Rydén, som avdelningsombud, gick runt och frågade om det fanns fler som kunde tänka sig att ställa upp som fackligt förtroendevalda. Efter några rundor så var de fem stycken som kunde tänka sig att dela på ansvaret och då bestämde sig medlemmarna för att bilda en klubb.

Råd från flera håll innan starten

– När vi gick i tankarna om att bilda klubb så pratade vi mycket med avdelningen och fick stöd av bland annat Isak Ekblom, ledamot i Bilreparatörernas yrkesklubb och avdelningens studiekommitté. Vi hade så klart frågor om hur

> **Flera på arbetsplatsen valde att organisera sig när vi började prata om att bilda klubb.**

och bildade en klubb

man kunde gå tillväga, vad som var lämpligast för oss och vilka utbildningar vi behövde, berättar David Rydén och Jesper Gordon, vice ordförande i klubben.

Med utbildning som grund

När de till slut var fem stycken som ville engagera sig och hjälpas åt med ansvaret, då valdes de som förtroendevalda på arbetsplatsen och i stället för att bilda klubb direkt valde de att utbilda sig. Utbildningar om lagar och avtal, vad det innebär att vara förtroendevalda på sin arbetsplats och inom IF Metall. David och Jesper gick utbildningen ”GRUFF” tillsammans.

Lättare att förklara

– Det var bra att få lära sig historien om varför facket finns och vad facket åstadkommit. Det har blivit betydligt lättare att förklara för arbetskamrater om varför de ska vara medlemmar i facket, säger vice ordförande Jesper Gordon.

– Även om jag har fått läsa en del lagar och avtal innan, under tiden som avdelningsombud, så var det riktigt bra att få gå igenom detta på kursen. Det har blivit mycket lättare att slå i lag- och avtalsböcker nu, säger David Rydén.

Bra förutsättningar från start

När de sen hade fått utbildning och kunskap så valde medlemmarna att bilda klubb, klubbstyrelsen består av de fem stycken som tidigare valdes som förtroendevalda.

På detta sätt fick klubbstyrelsen bra förutsättningar direkt när klubben bildats.

– När vi började prata om att bilda klubb så valde fler att organisera sig på arbetsplatsen. Även bemanningsanställda organiserar sig här och givetvis får de komma på medlemsmöten och annat som klubben arrangerar, vi ser dem som en del av oss, berättar David och Jesper.

Positiv företagsledning

Ledningen på företaget är positivt inställda till att medlemmarna har bildat klubb på Pon Equipment. De har nu närmare till den fackliga organisationen om de behöver få tag i IF Metall, samt att de nu förhandlar med en motpart som kan arbetsplatsen.

Karl-Henrik Rosberg

Klubbstyrelsen vid Pon Equipment AB. Från vänster: Mats Larsson, David Rydén, Marcus Landegren, Omid Hussainy och Jesper Gordon.

Fakta om företaget

Foto detta uppslag: Karl-Henrik Rosberg

David Rydén (t.h.), klubbordförande och Jesper Gordon, viceordförande.

– Maskiner på 80 ton reparerar vi gärna på plats hos kund

På Pon Equipment jobbar IF Metalls medlemmar med bland annat att kundanpassa Cat-maskiner (Caterpillar). Det kan vara allt ifrån att få brandsläckare och rätt ljus på plats till att få mer avancerade funktioner i maskinen. De reparerar även maskiner, både i verkstaden och ute på fältet hos kunden.

Tunghantering

– Alla maskiner är inte lika lätta att få hit till verkstaden. Vi har små grävmaskiner som man kan se på lekplatser till stora maskiner på 40 till 80 ton. Är det något vi kan utföra på plats, hos kunden, då gör vi det, berättar David Rydén.

ARAZ BIDRAR MED EN INSATS FÖR ENSAMKOMMANDE

– Barnen har haft en tuff resa hit

En människa kan inte tillverkas ny likt en produkt. Människor är känsliga och de ensamkommande barnen kommer hit under den känslig tonårstiden. Förutom att finna sin identitet, så måste de anpassa sig till en helt ny omgivning.

Araz Mostafavibonab kom själv från Iran till Sverige 2003. Sedan dess har han jobbat på olika ställen samt Assa Oem, där han nu har en tjänst som kvalitetstekniker. 2008 engagerade sig fackligt som försäkringsinformatör i styrelsen samt i rehab-gruppen. Denna bakgrund väckte en önskan om att bidra mer till samhället. När flyktingantalet ökade till Sverige så kände han en lust att vilja hjälpa till. Han är själv gift och har familj, vilket gör att han ömmar speciellt för de ensamkommande barnen.

Barnen behöver aktiveras

Araz är timanställd som integrationskonsult i Borås kommun och hoppar in när det behövs på sex olika boenden. Det brukar bli 30–40 timmar i månaden som han jobbar. Barnen behöver hjälp med att bli aktiverade och få en meningsfull tid.

– Jag hade hjälpt till även om jag inte fått betalt. Det ger mig så mycket att få hjälpa dessa ungdomar som varit med om olika fasor och haft en tuff resa hit. De är oändligt tacksamma över att vara här. Många är i kris, då de är långt borta från sin familj och inte känner någon här.

Reder ut missförstånd

Vidare förklarar Araz att det är svårt att inte kunna språket här och att många konflikter lätt uppstår när de inte förstått vad som sagts. Då är det bra att Araz kan prata deras språk och reda ut missförstånden.

– Visst, det är svenska som gäller. Vi vill att de ska lära sig språket snabbt och det vill de också. Men ibland behöver en säkerställa att de verkligen har förstått vad som sagts. Tänk dig att du åker som turist till ett annat land och en utrymning måste göras där du befinner dig. I stället för att förstå vad som händer, så tror du att du inte är välkommen där. Att inte ha språket är tufft.

Analysvana

Försäkringskunnandet, har gjort att Araz är uppmärksam på hur försäkringar täcker upp på boendena. Hans arbete som kvalitetstekniker gör också nytta i det sociala arbetet, då han har vana att alltid analysera för att komma åt grundorsaken till olika problem.

– Varför är det en konflikt? Jo, de anställda har inte kunnat förklara så att barnet förstod vad den sa på svenska. Det gäller att se vad allting bottnar i och jag har känt att jag är en tillgång när jag kan deras språk. Via telefon är det ännu svårare att prata med någon som ännu inte lärt sig språket. Jag har fått rycka in för att ringa och be personer komma tillbaka. I akuta situationer så går det inte att invänta en tolk.

Foto: Annelie Nilsson

Araz rekommenderar fler i samhället att hjälpa till. Det finns så många olika hörn där du och jag kan göra en insats.
– Det ger en bra känsla. När jag jobbar med människor så får jag så mycket tillbaka. Det är underbart med all positiv respons.

Annelie Nilsson

Mer att läsa om ensamkommande barn

Vill du veta mer om ensamkommande flyktingbarn, så kan du surfa in på migrationsverkets hemsida.

http://www.migrationsverket.se/Andra-aktorer/Kommuner/Om-ensamkommande-barn-och-ungdomar.html

Foto: Sebastian Wessman

Carina Cajander informerar fackliga företrädare i Serbien om bland annat EU:s bemanningsdirektiv.

SEMINARIUM MED SIKTE PÅ LAGSTIFTNING

I Serbien har bemanningsbranschen en lönedumpande effekt

För ett land i stor strukturomvandling, utan anpassade arbetsmarknadslagar eller EU-medlemskap, med hög arbetslöshet och låga lagstadgade lägsta löner får en oreglerad bemanningsbransch förödande konsekvenser.

I Sverige är bemanningsbranschen reglerad i lagar och avtal. Man kan tycka vad man vill om branschen men Sveriges unika kollektivavtal med krav om genomsnittslön, ger ett skydd mot i första hand lönedumpning.

Uppsagda ersätts med inhyrda

I Serbien har man bestämt att lägga ner, alternativt sälja ut, de statliga företagen, vilket innebär att den redan höga arbetslösheten stiger. Företag säger också upp personal som de ersätter med inhyrd personal. Denna inhyrda personal ersätts med lagens lägsta lön som i svenska mått mätt inte ens motsvarar 1 500 kronor/månad. Detta för ett arbete som utförs kanske 10 timmar per dag, sex dagar per vecka.

Seminarium i Kragujevac

De fackliga organisationerna i Serbien känner sig maktlösa, landets lagstiftning varken tillåter eller förbjuder företagen att hyra ut eller hyra in personal. För att få mer information om hur bemanningsbranschen fungerar i Europa och i Sverige arrangerade motsvarande LO i Kragujevac ett seminarium med temat – Bemanningsbransch.

Talade om EU:s bemanningsdirektiv

IF Metall deltog i detta seminarium inom ramen för avdelningens internationella projekt. I seminariet deltog 35 stycken fackliga företrädare från lika många fackliga organisationer i staden. Vi informerade om hur EU:s bemanningsdirektiv ser ut och hur svensk lagstiftning påverkas av den samt hur villkoren ser ut i Sveriges bemanningsavtal.

Med sikte på lagstiftning

En intressant diskussion följde där de svenska besökarna fick svara på många frågor. Seminariet avslutades med att de fackliga organisationerna i Kragujevac tillsammans beslöt sig för att fortsätta jobba med frågan för att på sikt få till en lagstiftning som reglerar bemanningsbranschen.

Carina Cajander

Livsviktigt industriarbete ökar möjligheten till efterlängtade barn

På Vitrolife bygger IF Metalls medlemmar inte bilar, ”de gör faktiskt barn”. Inom området IVF är företaget bland de världsledande.

– Vi tillverkar produkter som kan förändra livet för människor, säger Kerstin Jansson, klubbordförande.

Bakom köpcentrumet 421 i Högsbo industriområde ligger det svenska företaget Vitrolife. Det är ett globalt bolag som tillverkar medicinsk utrustning, instrument och näringslösningar, som används vid assisterad befruktning.

Att veta vad man gör

– I Högsbo arbetar totalt 140 personer varav drygt 35 i produktionen, allt finns här, även produktutveckling och forskning, säger Kerstin Jansson.

IF Metalls medlemmar är fördelade på fyra olika produktionsavdelningar, Medier (näringslösningar), pipetter, steril och nålverkstad.

– Det är viktigt att veta ”vad man gör”, säger Kerstin och fortsätter, alltså vad varje produkt faktiskt används till.

Omfattande kontroller

Arbetet präglas av hög kompetens och stor noggrannhet. Överallt i produktionen syns vitklädd personal med hår- och skäggnät sittande med ett mikroskop framför sig. Blanda dessa vitklädda med industrins traditionellt blåklädda arbetsställ och en tillverkning av riktigt små pipetter så har du medlemmarna på Vitrolife.

– Inget får gå fel, personalen producerar, granskar och kontrollerar allt. Det är väldigt ovanligt med kundklagomål, berättar Kerstin.

Ett relativt stillasittande arbete är

Kerstin Jansson, klubbordförande, en av företagets många stolta anställda.

Kärnan i klubben består av från v, Ingemar Järsand, Ingvar Pettersson, Annika Johansson och Kerstin Jansson.

Ingemar Järsand, skyddsombud, jobbar med underhåll och står här mitt i verkstaden.

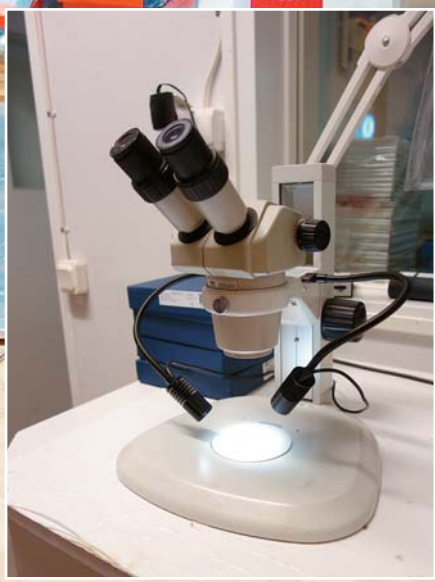

Fakta – Vitrolife

Foto: Vitrolife

IVF är en förkortning som betyder in-vitro fertilisering, assisterad befruktning.

Företaget Vitrolife är ett globalt bolag verksamt inom instrument och medier inom fertilitetsområdet. Bolaget har dessutom en mindre verksamhetsgren riktad mot medier för stamceller. Produkterna man säljer betecknas till största del som medicintekniska och inte som läkemedel. Vitrolifes verksamhet innefattar hela värdekedjan, från initial forskning till försäljning av en godkänd produkt på marknaden. Forskningen sker ofta i nära samarbete med doktorer och forskare varefter Vitrolife erhåller rättigheter till löpande upptäckter. Kundkretsen som Vitrolife riktar sig till är i framförallt global och man säljer sina produkter i ett åttiotal länder. (Från Vitrolifes hemsida)

naturligtvis krävande för personalen. På några avdelningar är det inte helt ovanligt med ont i nacke och axlar. Företaget är medvetna om detta och tar det på största allvar.

Kunna hantera detaljer

– Ergonomi är viktigt i vår produktionsmiljö och företaget är mån om sin personal. Det finns möjlighet till bland annat promenader på arbetstid. Företaget erbjuder också sjukförsäkringar, massage och hälsoundersökningar, säger Kerstin Jansson.

Arbetsplatsen är kvinnodominerad och många har bakgrund som tandtekniker och undersköterska. Det är viktigt att man klarar att hantera små detaljer.

– – På Vitrolife är personalomsättningen låg och företaget har heller aldrig behövt varsla personal om uppsägning på grund av arbetsbrist, säger Kerstin Jansson.

Vi ska kunna mycket

Fackklubben som bildades 2014 har en bra och nära kontakt med ledningen.

– Klubben jobbar med att få till jämställda löner och att förbättra arbetsmiljö. Vi vill fortsätta att tänka på kvalitet och kompetens. Vi ska kunna mycket, säger Kerstin Jansson.

Carina Cajander

Kuriosa: Klubbordförande Kerstin Jansson och hennes man är faktiskt själva ett par som tack vare Vitrolifes produkter fick en efterlängtad dotter år 2000.

Ingvar Pettersson: – Personalen medverkar ofta i produktutveckling.

Mycket av arbetet består i att noggrant syna produkterna.

Foto detta uppslag: Carina Cajander

Miljökommittén – arbetsmiljöns ständiga förbättrare

Det är alltid viktigt med den lokala förankringen. Ett lokalt skyddsombud har en kunskap om arbetsplatsen som vi regionala inte kan få.

– När vi kommer på besök så får vi bara en ögonblicksbild av hur det är på arbetsplatsen, då är det viktigt att det finns ett lokalt skyddsombud som vi kan fråga, svarar Steve Norrman som är ordförande för IF Metall Göteborgs Miljökommitté (anställd på SKF).

På vakt mot ohälsa och faror

IF Metall Göteborgs Miljökommitté har idag 20 ledamöter tillika regionala skyddsombud. Med uppgift att vaka över skyddet så att anställda på arbetsplatser utan skyddskommitté inte råkar ut för olyckor eller ohälsa. De ska också vara stöd för de lokala skyddsombuden, om sådana finns.

– De regionala skyddsombuden har inte större befogenheter eller rättigheter än vad lokalt skyddsombud har men, vi kan bistå med större erfarenhet och ett större nätverk. Vi besöker varje arbetsplats en gång om året, om det då inte finns något lokalt skyddsombud så får vi bara ögonblicksbilden, säger Steve Norrman.

Det finns idag 142 arbetsplatser i Göteborg som har skyddsombud men ingen fackklubb. Arbetsmiljölagen säger att det ska finnas ett skyddsombud på alla arbetsplatser med mer än fem anställda. Miljökommittén jobbar för att alla arbetsplatser som saknar skyddsombud ska utse ett. Det är inte helt enkelt att få medlemmar att vara skyddsombud. Stöd från IF Metall Göteborg och Miljökommittén finns att hämta.

Skyddsombudens förlängda arm

– Det finns alltid någon att ringa. Vi är skyddsombudens förlängda arm och är ofta den som kommer med lösningar och tips på problem som kan uppstå på arbetsplatserna. Man kan se det som ett nätverk, berättar Steve Norrman.

Om ett problem uppstår kontaktar man ett regionalt skyddsombud och om denna inte kan lämna svar så har det regionala skyddsombudet också ett eget nätverk. På så sätt kan vi lösa frågor och problem.

Känna att stödet finns

– Det viktiga är att de lokala skyddsombuden känner att stödet ska finnas där när och om de behöver det, säger Steve.

Miljökommittén träffas 5–6 gånger per år och på dessa möten tas många frågor upp på agendan. Steves roll som ordförande är att leda kommittémötena så att beslut fattas i demokratisk ordning.

En samordnande roll

– Min roll som ordförande är att samordna verksamheten, inte vara den som ska gör allt utan istället försöka få så många som möjligt att medverka.

Tillsammans diskuterar de regionala skyddsombuden olika saker såsom rehabiliteringsärenden, arbetsplatsrapporter, besöksstatistik och studier. Miljökommittén är framförallt ett forum för att kunna hålla oss uppdaterade om problem och även positiva saker som händer på de olika arbetsplatserna.

Tar upp aktuella ämnen

– Ibland bjuder vi in föreläsare i något aktuellt ämne. En annan del är att vi kommer överens om vilka och hur många arbetsmiljöutbildningar och konferensdagar som IF Metall ska anordna. Dessutom så är det ett antal av de regionala skyddsombuden som är handledare på dessa utbildningar, avslutar Steve Norrman.

Kristofer Bergman

IF Metall Göteborgs miljökommitté

Ordförande

Steve Norrman	SKF

Ledamöter/Regionala skyddsombud (RSO)

William Frandsen	Gotenius Varv
Jari Saarelainen	Volvo
Koce Anakiovski	Volvo
Jörgen Steiner	Volvo
Henrik Sörensen	Berendsen
Elisabeth Karlsson	Volvo
Hans Nilsson	SKF
Mia Espefors	SKF
Kjell Johansson	Saab
Jonas Aderstål	International färg
Tomas Angervik	Volvo
Björn Ivarsson	Unicarriers
Abdirzak Bouzoubae	Volvo
Mattias Larsson	Lambertsson
Erik Van Der Geest	Scania
Robin Alsing	Bilia
Tommy Andersson	Hedin bil
Philip Källström	Volvo Truck
Abdirzak Bouzoubae	Volvo
Mattias Larsson	Lambertsson
Erik Van Der Geest	Scania
Tommy Andersson	Hedin bil
Philip Källström	Volvo Truck
Björn Ivarsson	Unicarriers

KÄNSLAN ATT INTE LÄNGRE DUGA

– Det mesta var mitt fel

Du har blivit äldre, långsammare och inte längre lika produktiv. Kanske har du även blivit lite glömsk och kanske gör något mer fel än tidigare. Din kvalité hålls dock fortfarande uppe. Ditt jobb är bra, men görs inte lika fort som för kamraten på 20 år bredvid.

Anders (fingerat namn) fick uppleva detta när några år till pensionen förestod. Han hade alltid varit omtyckt och fungerat bra på sitt arbete. Men den nya unga chefen hade andra idéer om hur manskapet skulle se ut. Plötsligt så hittades en massa omständigheter som inte var bra med Anders.

– Jag fick höra att jag stod för 50 % av felen. Att jag stod på den arbetsstation där fel ofta gjordes, dubbelt så lång tid som alla andra vägdes inte in. Om de andra gjorde ett fel på sin tid och jag två fel på dubbla deras tid där, var oväsentligt.

Förflyttades

Arbetsgivaren flyttade Anders till en annan del av fabriken där det skulle vara lättare att inte göra fel. Där sades det att han inte var tillräckligt snabb på att hantera maskinen. Tiden för maskinens arbete gick inte att påverka. Det var några sekunders applikation av råvara i maskinen, som sinkade produktionen.

– När inte det verkade tillräckligt för att kunna låta mig gå. Så sa de att jag var en fara för mig själv och de andra. De var rädda för att jag skulle hålla min hand i pressen, vilket var en omöjlighet då maskinen hade tvåhandsgrepp.

Ovana vid äldre arbetskraft

Merparten av personalen var mellan 30-40 år. Några var yngre och den näst äldsta var tio år yngre än Anders. Arbetsplatsen var inte heller van vid att ha äldre arbetskraft. Med några år kvar till pension efter ett långt arbetsliv så hade han önskat att få avsluta det värdigt på sin arbetsplats som han varit lojal så länge. Han orkade dock inte längre. Det kändes som att de letade anledningar för att bli av med honom.

– Jag råkade höja rösten en gång. Då blev jag kallad hotfull och rädsla för att jag skulle brustit ut i handgemäng förelåg tydligen. Det känns kränkande att få sådana påståenden emot sig.

Hjälp med att få förlikning

Anders fick hjälp av en ombudsman hos IF Metall att få en förlikning med företaget. Denne tog reda på inkomstbortfallet mellan pension och lön för att försäkra sig om att den kompenserades upp. Hjälp med att ansöka om AGB-försäkring gjordes också.

– Företaget ville bli av med mig. Att gå var det bästa alternativet. Nu kan jag åtminstone få njuta lite tidigare än beräknat åt att få ha sovmorgon på vardagarna.

Annelie Nilsson

Fakta AGB (Avgångsbidrag)

Blir du uppsagd på grund av arbetsbrist kan du få AGB-ersättning (gäller dig som är tillsvidareanställd. Ersättning utges om du är minst 40 år och varit anställd hos arbetsgivare som är ansluten till AGB-försäkringen. För att få ersättning måste du göra en AGB-anmälan via www.afa.se.

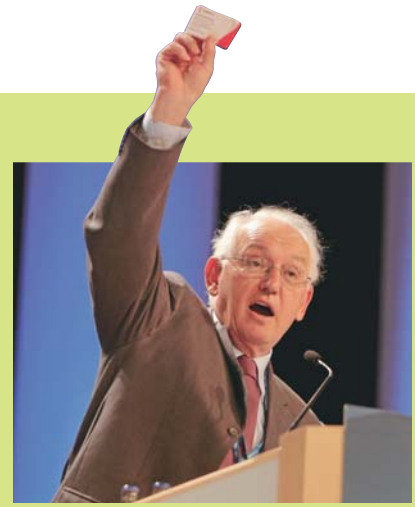

Marcello -dagen

Marcello Mallentacchi spelade en betydande roll för det fackliga internationella arbetet. IF Metall Göteborg vill med denna konferens uppmärksamma hans gärning men också sprida kunskap om internationellt fackligt arbete.

Målgrupp
Alla medlemmar

Konferensdatum och plats
14 oktober på SKF klubbskola

Sista ansökningsdatum är den 4 september

Marcello Mallentacchi utmärkelsen
Vem ska få utmärkelsen? Fram till den 1 september kan du lämna in förslag på en person som nomineras att få utmärkelsen via mail till avdelningen, goteborg@ifmetall.se

Den person som nomineras ska arbeta med fackliga- och solidaritetsfrågor inom avdelningens område på ett föredömligt sätt. Ska aktivt ha flyttat fram kunskapen och vikten av fackliga internationella frågor eller på annat sätt bidragit till att stärka IF Metalls internationella arbete.

Priset delas ut i samband med Marcello-dagen den 14 oktober.

Sex timmars arbetsdag ger dem positiva effekter

Aros Elektronik AB i Mölndal med ett 50-tal kollektivanställda tillämpar sedan två år tillbaka sex timmars arbetsdag i delar av sin produktion. Ökad trivsel och minskade sjukskrivningar är tydliga resultat.

– Initiativet kom från företagsledningen, eller mer specifikt från en produktionsledare, säger Ingbritt Ramtzén som är klubbordförande.

IF Metalls ordförande Ingbritt Ramtzén möter upp vid entrén. En välorganiserad arbetsplats med en modern maskinpark visar sig. Avdelningen som tillverkar kretskort bemannas av sex skickliga och pratglada medlemmar.

Företagets initiativ

Klubbordförande Ingbritt har redan berättat att idén kom från företaget eller mer specifikt från en produktionsledare. Flera medlemmar flikar in med att berömma och ge eloge till produktionsansvarige som vågade, men också till företaget som stöttade idén.

Sextimmarsdagen fortsätter

Minskningen till sex timmars arbetsdag började med en testperiod om sex veckor. Den perioden levererade såpass mycket positivt till alla inblandade, att de inte hade några tveksamheter om att fortsätta eller inte.

Arbetstiden förändrades från att köra 2-skift mellan klockan 06.00 och 23.15. Dessa bemannades med åtta personer inklusive arbetsledare.

Idag har företaget två sextimmarspass från klockan 06.00–18.00 som bemannas med fem personer. Effektiviseringen och produktiviteten har ökat så mycket att man kunnat frigöra två personer som sköter förebyggande underhåll och programmering av maskiner, säger Katrin Ferdinandsson som är arbetsledare.

Hon fortsätter berätta;

– För att uppnå det fina resultatet insåg vi tidigt att maskinerna måste rulla hela tiden och såg fördelarna med detta. En stor tidstjuven var själva uppstartandet av maskinerna efter små stopp som exempelvis, raster, skiftbyte och dåligt underhåll. En åtgärd var då att ersätta raster mot måltidsuppehåll och paus.

–Bättre människa helt enkelt...

Det finns också stora vinster för medlemmarna privat. Christer Evenröd säger att detta lyft honom ordentligt både som operatör, men också make.

– I stället för att stå i kö när alla andra gör det så slutar vi tidigare och hinner med olika ärenden lite lättare. En extra tidsvinst alltså. Vi behöver inte pendla i rusningstrafik och de som har barn kan hämta dem på dagis utan stress. Mer tid och kraft för familjen, samt gladare och trevligare inställning mot vardagsuppgifter både hemma och på jobbet. Man har blivit en bättre människa, helt enkelt.

Johan Henriksson, som jobbat 3,5 år på företaget, beskriver detta som en levande process som öppnade stora möj-

Foto: Christopher Halvorsen

– Lean-arbetet fick mer fokus och utrymme med större engagemang och delaktighet, säger Johan Henriksson, som jobbat 3,5 år på Aros Elektronik.

ligheter och förbättringar på flera plan.

– Lean-arbetet fick mer fokus och utrymme med större engagemang och delaktighet. Övertidsuttaget minskade betydligt och idag förekommer det sällan, bara vid oförutsedda händelser. Utbildning och kompetensutveckling genomförs utan större bekymmer, tack vare sextimmarspass som innefattar schemalagd förbättringstid.

Minskade sjukskrivningar

Företaget Aros har genomfört en medarbetarundersökning som visar att trivseln på arbetsplatsen har ökat markant. Den positiva trenden bekräftas också genom att sjukskrivningarna minskat under tiden.

Oavsett hur debatten på högre nivå går, så har verkligheten för oss inom industrin kommit ikapp och visar tydligt var vi är på väg. Samverkan mellan arbetsgivare och fack skulle, precis som förr i tiden, leverera ett tydligt resultat. Vi kanske inom en snar framtid ser på sex timmars arbetsdag som en självklarhet.

Samir Ljutic

Aros Electronics AB

Aros Electronics utvecklar och producerar skräddarsydda elektroniska lösningar för kund-unika applikationer i med-elstora volymer inom industri- och fordonsbranchen, t.ex.

* Utveckling och produktion av kundspecifik elektronik, såväl styrsystem som kraftelektronik.
* Avancerade elmotorstyrningar med och utan sensorer
* Egen utveckling och tillverkning av permanentmagnetmotorer och kundanpassad mekanik för optimal integration.

Foto: Carina Cajander

Rollspelet ”Bilfabriken” under skolinformationen går ut på att få in inblick i hur arbetslivet fungerar. Här ”säljer” två elever sina producerade bilar på marknaden.

Rollspel bekräftar medlemskapets värde

Varje år bjuder IF Metall Göteborg in eleverna från gymnasieskolornas årskurs 2 (industri/teknik/motor) till en dag på Viskadalens Folkhögskola för facklig introduktion.

Eleverna jobbar under dagen i en ”bilfabrik”, vars syfte är att producera bilar som sedan säljs på en marknad för att de sedan ska få råd med lunch, fika och bussresa hem.

– Syftet med dagen är att ge ungdomarna en inblick i hur det fungerar i arbetslivet, berättar Caroline Holmeberg, ordförande i Ungdomskommittén.

Valda chefer

För att få dynamik i rollspelet väljs två elever i varje klass till chefer. De ska få igång produktionen och få arbetarna att producera bilar. Med lite hjälp av handledarna väljer arbetarna ganska snabbt några som företräder dem och så börjar förhandlingsspelet.

– IF Metall vill att eleverna ska förstå att de löner, arbetsvillkor, lagar som finns idag inte är en självklarhet utan något som facket kämpat och kämpar för, säger Sebastian Borssén.

Att allt inte är självklart visar handledarna, från ungdomskommittén som ansvarar för skolinformationen, genom att efter lunch gå igenom fackets historia.

– Eleverna får då lära sig hur samhället såg ut förr i tiden och hur fackföreningen och a-kassan kom till. I skolans böcker skrivs inte mycket om detta, så för många elever är detta helt ny information, säger Caroline Holmeberg.

Studerandemedlemskap

Innan eleverna åker tillbaka till Göteborg erbjuds de ett studerandemedlemskap. Det är gratis och ger samma skydd som ett vanligt medlemskap. De flesta väljer att skriva in sig som medlemmar, när de efter rollspelet förstår meningen med facket och värdet av medlemskapet.

– Det är bra att vara medlem och de kunskaper de fått med sig under dagen är värdefulla om man sommarjobbar eller har praktik under gymnasietiden, säger Sebastian Borssén.

Carina Cajander

Fackligt studieutbud

för medlemmar utan fackliga uppdrag

Är du intresserad av att gå en facklig kurs? Se här om du hittar något som verkar intressant!

Som vanligt när det gäller fackliga studier så anmäler du dig via Studieorganisatören på din arbetsplats eller på mail goteborg@ifmetall.se - skriv Studier i ärenderaden, eller via telefon 031-774 32 11.

Vecka	Datum	Kursnamn	Målgrupp	Kursplats	Sista anmälning
26	27-29 juni	Fackets försäkringar	MU	SKF	20 maj
26	30 juni	El Chocko	AM	SKF	20 maj
SOMMARUPPEHÅLL					
36	5-7 sep	Fackets Försäkringar	MU	SKF	22 juni
36	8-9 sep	På tal om det som inte syns	MU	SKF	22 juni
37	12-14 sep	Medlem i facket	MU	SKF	22 juni
38	19-21 sep	55 + medlemsutbild. äldre medlemmar	AM	SKF	12 aug
38	22 sep	Stress och vila	AM	Kristinedal	12 aug
39	29 sep	Nazismens framväxt	AM	SKF	19 aug
39	30 sep	Facklig introduktion	MU	SKF	19 aug
40	3-5 okt	Medlem i facket	MU	SKF	26 aug
40	3-5 okt	Medlem i facket	MU	Mölndal	26 aug
40	4-5 okt	Om Facket	MU30	Gbg	26 aug
40	6 okt	Påverka Din arbetsmiljö	AM-SO	SKF	26 aug
40	7 okt	Fairtrade konferens	AM	SKF	26 aug
40	8 okt	Facklig introduktion bemanning	BA	Gbg	26 aug
41	10-12 okt	Fackets försäkringar	MU	SKF	2 sep
41	14 okt	Marcello-dagen	AM	SKF	2 sep
42	17-19 okt	Lagar och avtal	MU	SKF	9 sep
42	20 okt	Läs för mig pappa	AM	Gbg	9 sept
42	22 okt	Fotbollsturnering	AM	Gbg	9 sep
43	24-26 okt	Jämställdhet för medlemmar	MU	SKF	16 sep
43	27 okt	Från vaggan till graven	AM	SKF	16 sep
43	28okt	Facklig introduktion	MU	SKF	16 sep
44	31 okt -2 nov	Medlem i facket	MU	SKF	23 sep
44	2-3 nov	Om Samhället	MU30	Gbg	23 sep

Målgruppsförklaringar: MU = Medlem utan uppdrag, AM = Alla medlemmar, MU30 = medlem under 30 år samt AM-SO = Alla medlemmar utom Skyddsombud

Kursplatser:

SKF = Externatkurser på SKF Klubbskola, Furirsgatan 1 i Göteborg. LO = LO-distriktet i Västsverige, Olof Palmes Plats 1, Folkets Hus, Göteborg. Kusten = Hotell Kusten, Kustgatan 10, Göteborg. VFHS = Internatkurser på Viskadalens Folkhögskola mellan Borås och Kinna.

Ersätts för tandvårdskostnaden...

...trots att den översteg referens-prislistan

LO-TCO Rättsskydd har som ombud för en medlem i fackförbundet IF Metall vunnit ett mål i Kammarrätten i Göteborg om ersättning för tandvård vid arbetsskada.

Medlemmen hade fått sina tandskador godkända som arbetsskada. Den faktiska kostnaden för tandvården uppgick till 37 269 kr men såväl Försäkringskassan som förvaltningsrätten ansåg att den kostnaden var alldeles för hög jämfört med Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets referensprislista på 29 185 kr.

Vägledande prislisa

Kammarrätten konstaterar att arbetsskadeförsäkringen kompletterar det statliga tandvårdsstödet och fullt ut ska kompensera för nödvändiga kostnader för tandvård. Den s.k. referensprislistan är inte bindande, endast vägledande.

Behandlingen hade varit odontologiskt motiverad och en del av en godkänd behandlingsplan. Det hade varit fråga om behandlingar vid olika tillfällen hos samma vårdgivare. Vårdgivaren har dock valt att arbeta med ett annat material än det som legat till grund för referenspriset.

Full ersättning till medlemmen

Kammarrätten gör bedömningen att ”I en sådan situation är det enligt kammarrättens uppfattning inte rimligt att kräva av den enskilde att denne, innan behandlingen påbörjas, som lekman ska sätta sig in i och ifrågasätta den av tandläkaren föreslagna behandlingen för att inte riskera att gå miste om full kompensation från arbetsskadeförsäkringen.”

Kammarrätten finner att kostnaden i sin helhet varit nödvändig och medlemmen får full ersättning för behandlingen.

Medlemmen hade beviljats rättshjälp av sitt fackförbund IF Metall och företrädades av förbundsjuristen Anne Rajmic.

Artikeln publicerad i Försäkringsrätt

Kulturtips

Film
Stolthet och fördom och zombier

Stolthet och fördom med systrarna Bennet i omgjord rysarversion. Istället för att sitta och knyppla och spela krocket, så slaktar de zombier. Klassisk 1800-tals historia i en ny tappning där korsetterna fortfarande härskar. En film där kvinnorna med hjälp av kampsport räddar världen. Finkultur och popkultur mixad i en sprudlande vacker historia. Förutsatt att du gillar att se hjärnor slafsas ut...
Annelie Nilsson

Bok
Tecknat seriealbum
Sara Granér
Jag vill inte dö, jag vill bara inte leverera
Knivskarp politisk satir där Sara frågar sig om det inte vore bättre med en ”nej till döden rörelse” än ”ja till livet”? Det konstateras att det är synd om människorna, men också djuren samt turtlarna med de taggiga knivarna. Du får hjälp med vilka magiska riter som behöver rapporteras in för att få behålla din a-kassa när månen träder in i lejonets tecken. Tänk också på att inte öppna dörren! Världen kan vara där ute! Eller va f-n som helst!!!
Annelie Nilsson

Vi finns på Facebook och ifmetall.se/goteborg

Unga Örnars kollo och läger - somm

Sol, bad, kompisar, fiske, film och äventyr. Ja vad det än är som du tar med dig hem så vet vi att du kommer ha minnen och kompisar för livet.

Unga Örnar satsar stort i år och kommer kunna erbjuda barn och unga olika typer av läger och kollo. Som du kan se här nedan så kommer det dels vara olika temakollo och våra traditionella sommarläger. Genom vårt samarbete med IF Metall i Göteborg så kan vi erbjuda alla våra läger och kollon till ett riktigt bra pris. Glöm bara inte att kryss i att ni är medlemmar i IF Metall, Göteborg när vi anmäler er.

UNGA ÖRNAR

UNGA ÖRNARS RIKSLÄGER

Tema: Gemenskap Världen över
Tid: 2-9 juli
Plats: Norje Bokes Camping, Blekinge
Ålder: Från 6 år
Avgift: 800 kr för medlemmar i IF Metall Göteborg avd. 36

Större blir det inte denna sommaren, deltagare från hela landet har läger tillsammans i Blekinge.

Platsen är Sweden Rock området och med närheten till havet ger det perfekta möjligheter till ett härligt sommarläger.

SOMMARLÄGER

Tema: Rätt Att ha KUL
Tid: 19-22 juni alternativt 14-18 augusti
Plats: Gråbogården
Ålder: 7-12 år
Avgift: 800 kr för medlemmar i IF Metall Göteborg avd. 36

Ett härligt traditionellt sommarläger där vi badar, fiskar, leker, kollar på film och har sköna slappa dagar. Här planerar vi dagarnas aktiviteter tillsammans så att du verkligen får ut det mesta av ditt läger.

Max antal deltagare: 25 st.

FRILUFTSKOLLO

Tema: Friluftsliv & Äventyr
Tid: 13-16 juni alternativt 8-11 augusti
Plats: Gråbogården
Ålder: 10-12 år
Avgift: 800 kr för medlemmar i IF Metall Göteborg avd. 36

Detta kollo riktar sig till dig som gillar att vara ut i skog och natur. Vi kommer att vandra, fiska och sova i vindskydd. Vi kommer lära oss hur man gör upp eld och hur man lagar mat över öppen eld.

Vi kommer dessutom att paddla kanot, bada och ha riktigt roligt tillsammans.
Max antal deltagare: 25 st.

naren 2016

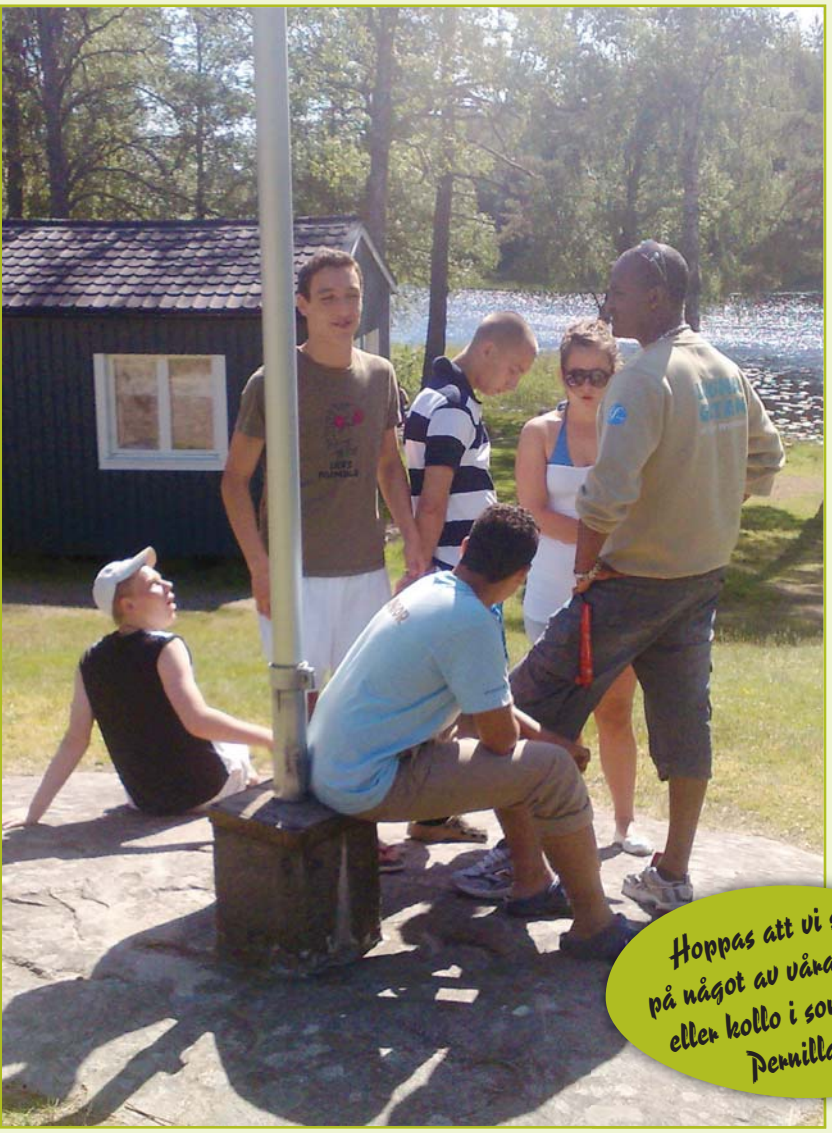

Hoppas att vi ses på något av våra läger eller kollo i sommar.
Pernilla

FILMKOLLO

Tema: Filmskapande med mobil eller surfplatta
Tid: 16-19 juni alternativt, 11-14 augusti.
Plats: Gråbogården
Ålder: 10-12 år
Avgift: 800 kr för medlemmar i IF Metall Göteborg avd. 36

Vi lär oss grunderna i filmskapande med mobil eller surfplatta, från manus till färdig kortfilm med mycket kreativt skoj på vägen. Vi går igenom moment såsom kamera, ljud, skådespeleri och redigering. Under kollot kommer göra kortfilmer som vi kommer posta på Youtube.

Max antal deltagare 25 st.

OM DU HAR FRÅGOR

Kontakt: **Pernilla Stafsén**
E-post: pernilla@vast.ungaornar.se
Telefon: 070-747 49 18
www **vast.ungaornar.se**
Facebook: facebook.com/ungaornarvast/

ANMÄLAN

Anmäl dig via vårt elektroniska anmälningsformulär på vast.ungaornar.se

BESKED OM DELTAGANDE

Besked om du har fått en plats meddelas fem dagar efter sista anmälningsdag till den mailadressen som du angav i anmälan.

AVGIFT

Deltagaravgiften betalas in på bankgiro 5930-5649 senast 5 dagar efter sista anmälningsdag.

I anmälningsavgiften ingår även medlemsavgift i Unga Örnar Väst och försäkring i Folksam.

Resan ingår inte i deltagaravgiften förutom till Rikslägret i Norje Boke

Fotograf: Osama Alkurdi

Chefredaktör Johan Flanke och journalisten Eric Öbo

NY TID FYLLER TIO ÅR

En lokal veckotidning för arbetarrörelsen

I år fyller Ny Tid tio år som veckotidning. Det firar tidningen med att bredda sig till att bli den nyhetstidning för hela arbetarrörelsen i Göteborgsområdet. Och den dagliga matchen med Göteborgs-Posten ledarsida fortsätter man att ta.

– Det är uppenbart att arbetarrörelsen behöver en lokal veckotidning. Det behövs för att skapa en bättre mångfald i vad som skildras i medierna och för att bemöta högerpropagandan på GPs ledarsida, säger Johan Flanke, chefredaktör för Ny Tid.

En skyldighet att ta debatten

De dagliga socialdemokratiska kommentarerna av det som skrivs på GPs ledarsida kallar Ny Tid för Fyrvaktaren och publiceras på tidningens Facebook-sida.

– När Alice Teodorescu blev ny redaktör för ledarsidan och lät åsikterna skena högerut var det en skyldighet för Ny Tid med en socialdemokratisk ledarsida att höja rösten och ta debatten. Det har varit oerhört uppskattat att vi gör det, säger Johan Flanke.

Politik och arbetsmarknad

Men den huvudsakliga uppgiften för Ny Tid är att ge alla prenumeranter en tidning fullspäckad med nyheter inom politik, arbetsmarknad och kultur varje fredag.

– Målet är att Ny Tids läsare ska få till sig nyheter som inte andra medier rapporterar om eller fördjupa de nyheter som finns i andra medier. Våra läsarundersökningar visar att vi har mycket nöjda läsare, så förmodligen lyckas vi. Och ju fler prenumeranter som vi är desto bättre förutsättningar får vi att göra Ny Tid till en starkare medieröst till kommande tio åren, säger Johan Flanke.

Karl-Henrik Rosberg

Tidningen Ny Tid.

Prenumerera på Ny Tid

En halvårsprenumeration på Ny Tid kostar 205 kronor. Anmäl dig som prenumerant på pren@aipmedia.se eller ring 031-339 63 36.

Du kan prenumerera på Ny Tid som papperstidning eller taltidning. Alla prenumeranter får Ny Tid som e-tidning.

Följ Ny Tid och Fyrvaktaren på Facebook: www.facebook.com/nytidgoteborgsomradet

Säkert kort inför sommarens grillkvällar

Vitlökssås

När sommaren närmar sig och doften av grillat sprider sig i området är det många som springer till affären och köper dyra färdiga såser.

Ett av de vanligaste inslagen på våra grilltallrikar är vitlökssåsen. Därför vill jag dela med mig av ett recept på en sås som är både fantastiskt god och enkel att göra.
Den kan serveras både varm och kall. Passar till kött, fisk, kyckling och inte minst till kebab. Vitlökssåsen är ett

MARKKU OHVO, KÄND SOM KOCKEN I VOLVOS MATLAGNINGSCIRKLAR

självklart inslag för en lyckad grillkväll.

Ingredienser till vitlökssås
5 dl creme fraiche
2 köttbuljongtärningar
3 vitlöksklyftor

Gör så här:
Hacka vitlöksklyftorna i små bitar, koka sen alla ingredienser i cirka 3 minuter under omrörning (det skvätter en del annars)
Låt svalna.

Färdigt att servera!

RAPPORT FRÅN BRYSSEL

Hålen för skattesmitning måste täppas till

De senaste veckorna har Panama-dokumenten och skattesmitning varit i fokus här i Bryssel. Förhoppningsvis innebär avslöjandena att fler ser behovet av en betydligt striktare kontroll.

Skattesmitning är ett enormt problem. En siffra som brukar nämnas för EU är cirka en biljon euro per år.

Från ett ekonomiskt perspektiv blir allt annat försvinnande litet. En biljon motsvarar alla medlemsstaters totala budgetunderskott och ungefär lika mycket till. Varje år.

Om man ser vad man hade kunnat åstadkomma med pengarna t.ex. genom investeringar, forskning eller utbildning, så blir förlusten för samhället ännu större.

Tyvärr handlar det inte bara om skattesmitning. Där pengar inte kan spåras frodas brottslighet, korruption och fiffel. Mycket av pengarna som gömts undan sägs komma från diktatorer och knarkkarteller. Det finns indikationer på att finansiering av både kriget i Syrien och Nordkoreas kärnvapenprogram gått genom samma advokat byrå. Den här typen av trixande handlar då inte längre bara om girighet utan om ett fullkomligt hänsynslöst agerande av folk som rent ut sagt skiter i mänskligt lidande och vilka följder deras handlingar kan få. Allt för att kunna skicka en faktura.

Om vi systematiskt täpper till hålen för skattesmitning så sätter vi käppar i hjulet för många sorters ljusskygg verksamhet. Varje steg i rätt riktning blir då en dubbel vinst för de goda krafterna här i världen.
Nu, med Panama dokumenten under lupp, hoppas jag att de stegen både blir fler och längre för det är uppenbart att vi har en lång resa framför oss.

Olle Ludvigsson (S)
EU-parlamentariker
Medlem i IF Metall Göteborg

Information till arbetslösa

Om det är första gången du är arbetslös

Om du inte haft ersättning från a-kassan förut eller om du haft ersättning förut men arbetat i mer än ett år gäller följande:

1 **Anmäl dig på Arbetsförmedlingen din första arbetslösa dag.** Det är endast de dagar du är anmäld på arbetsförmedlingen som du kan få ersättning för från a-kassan.

Även om du slutat din anställning på egen begäran skall du anmäla dig på arbetsfördmedlingen första arbetslösa dagen.

2 **Skicka in dina intyg till a-kassan** (IF Metalls arbetslöshetskassa, FE 67, 930 88 Arjeplog). Beroende på vad du gjort före arbetslösheten ska olika blanketter skickas in till a-kassan – se rutorna bredvid.

I vilket fall som helst ska blanketten **”Anmälan om arbetslöshet”** som du får på Arbetsförmedlingen skickas in till a-kassan.

Innan jag blev arbetslös...

... ARBETADE JAG
Om du arbetat före arbetslösheten ska du skicka in blanketten ”**Arbetsgivarintyg ”.** Arbetsgivarintyget ska avse de tolv senast arbetade månaderna före arbetslösheten. All arbetad tid, övertid och frånvaro måste fyllas i på intyget. **Arbetsgivarintyget måste skickas in i original.** Om du haft flera anställningar ska ett intyg per anställning utfärdas.

... STUDERADE JAG
Om du studerat före arbetslösheten och studierna är avslutade ska blanketten **”studieintyg”** fyllas i av dig. Bifoga kursintyg från skolan.

... HADE JAG ERSÄTTNING FRÅN FÖRSÄKRINGSKASSAN
Om du haft ersättning från Försäkringskassan måste du avsluta ditt ärende där innan vi kan betala ut ersättning från a-kassan.

... I ÖVRIGA FALL
Ta kontakt med din handläggare för rådgivning.

3 Efter att du har påanmält dig som arbetslös på AF, måste du även ansöka om din arbetslöshetsersättning hos din a-kassa. Detta gör du genom att skicka in kassakort. Det finns **två tillvägagångssätt:**

1. Fyll i korten elektroniskt.
På vår hemsida: www.ifmetall.se/akassan kan du med e-legitimation/bankID logga in på ”Mina sidor”. Förutom att deklarera kassakort kan du även se annan information om ditt ärende.

2. Fyll i papperskort manuellt.
Ring din a-kassa och beställ kassakort i pappersform som skickas hem till dig. Dessa fyller du sedan i och skickar till den adress som är angiven på kortet.

Om du skulle bli arbetslös igen

Om du haft uppehåll i din ersättning från a-kassan i mindre än 52 veckor, så behöver du ej skicka in intyg som du redan skickat in en gång. **I stället behöver vi få in intyg på vad du gjort sedan du hade ersättning från a-kassan senast.** Se punkt 2 för vilka intyg som behövs.

Kassakortet är din ansökan om ersättning. Kassakortet består av två veckor och ska fyllas i samt skickas in så snart dessa två veckor har passerat.

VIKTIGT!

Se till att alla blanketter är fullständigt ifyllda och skicka in dom till a-kassan. Arbetsgivarintyget måste skickas in i original. Om du har frågor kring vilka blanketter som behövs är du välkommen att kontakta oss på a-kassan.

Dag 1-15	**Susanne Karlsson**	**031-13 44 25**
Dag 16-31	**Anette Johansson**	**031-13 57 30**

ÖPPETTIDER FÖR TELEFON SAMT BESÖK:
Måndag-torsdag 9-12 och 13–16.
Fredagar 9-12.

Du kan – dygnet runt – få ytterligare information genom att ringa till **Talsvar på telefon 08-556 00 450**.
Där kan du bland annat finna allmän information om A-kassan, arbetslöshetsersättningen, din utbetalning och återstående ersättningsdagar. Du kan också få information och även fylla i dina kassakort via Internet. Adressen är: www.ifmetall.se/akassan > Logga sedan in på Mina sidor.

www.ifmetall.se/akassan

Semester 2016

IFMETALL

Så räknar du ut semesterlönen

Månadslön × 0,8 procent = Fast tillägg per dag

+

Rörliga tillägg × 13 procent / Antal betalda semesterdagar = Rörligt tillägg per dag

Semestertillägg

Viktigt att notera:
Lägsta semesterlön 2016 inom Teknikavtalet IF Metall är 1 325 kronor per dag inklusive ordinarie lön.

Arbetar du inom Teknikavtalet IF Metall och har en månadslön som understiger 24 537 kronor inklusive rörliga tillägg berörs du av det så kallade "balkongtillägget".

Exempel

Månadslönen för Anna är **26 800** kronor.
Hon arbetar på ett företag som går under Teknikavtalet IF Metall.

Rörliga tillägg. Under förra året fick hon totalt **25 800** kronor i ersättning för obekväm arbetstid, övertidsersättning, bonus och resetillägg.

Utöver sin månadslön har Anna **348** kronor i semestertillägg per dag.

26 800 × 0,008 = 214 kronor

+

25 800 × 0,13 / 25 = 134 kronor

348 kronor

OBS! Räkneexemplet nedan gäller för dig som arbetar inom Teknikavtalet IF Metall. I medlemsportalen, som du når via ifmetall.se, finns fler tips kring beräkningen av semesterlön alternativt semesterersättning inom några av de större avtalsområdena.

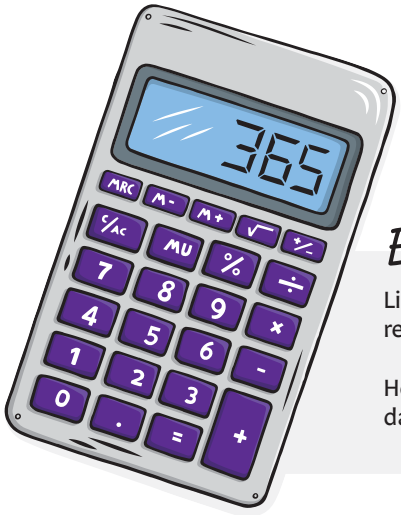

Så räknar du ut semesterdagarna

Antalet anställningsdagar [1] × 25 / 365 = Betalda semesterdagar

Exempel

Lisa började sin anställning som reparatör den 3 oktober 2014.

Hon har rätt till **13** betalda semesterdagar plus ytterligare **12** obetalda.

180 × 25 / 365 = 12,3 [2]
(avrundas till **13**)

1 Under tiden den 1 april–31 mars.
2 Observera att decimaltal alltid avrundas uppåt.

Lägsta semesterlön - balkongtillägget

Lägsta semesterlön är en garanti för lågt avlönade medlemmar att få ut en extra slant till semestern. Många medlemmar tvingas av ekonomiska skäl att tillbringa semestern hemma, på balkongen, därav uttrycket balkongtillägg.

Giltigt från	Branch	Kr/dag
1/4 2016	Teknikavtalet IF Metall	1 325
1/5 2016	Motorbranschavtalet	1 325
1/4 2016	I-avtalet (f.d. Allokemisk industri)*	1 362
1/4 2016	Kemiska fabriker	1 372
1/7 2013 - 13/9 2016	Samhall	1 216

* Stenindustri samt Läder- och sportartikelindustrin omfattas av avtalet från den 1/7 2016

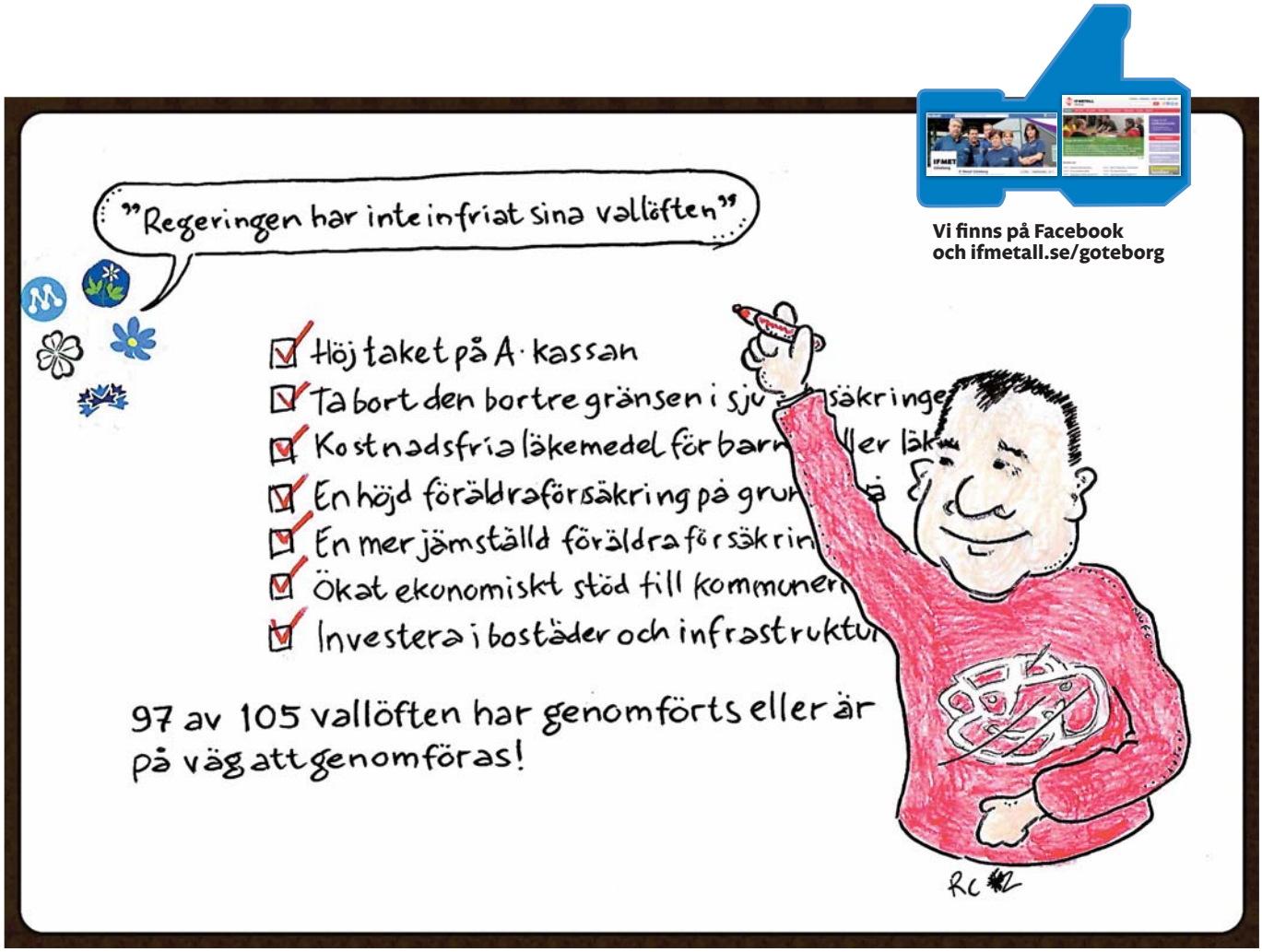

Vi finns på Facebook och ifmetall.se/goteborg

Fina priser!

1:a pris

En vecka i stuga på Gullholmen och en halvårsprenumeration av Ny Tid.

2:a och 3:e pris

En halvårsprenumeration av Ny Tid.

Svara på frågorna i quizen senast den 1 juli 2016.

Skicka den rätta raden via mail goteborg@ifmetall.se eller gilla vår Facebooksida och svara med ett meddelande på IF Metall Göteborgs Facebooks sida.

Vinnare i tävlingen om jämställdhet Magasinet 1/2016
Wictor Lindgren, Studerandemedlem.
Vi säger grattis till två stycken entréårskort på Liseberg.

Fråga 1
Vad gjorde regeringen med a-kassan under hösten 2015?
1, Sänkte ersättningen a-kassan.
X, Höjde ersättningen i a-kassan.
2, Höjde avgiften i a-kassan.

Fråga 2
Vad gjorde regeringen i vintras med den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen?
(Den som gjorde att människor blev utförsäkrade)
1, Tog bort den helt.
X, Förlängde den.
2, Kortade ner den.

Fråga 3
Regeringen gav 105 stycken vallöften, hur många av dem har genomförts eller är på väg att genomföras?
1, 105.
X, 97.
2, 43.

Fråga 4
Vilken fråga är viktigast för regeringen?
1, Ge bidrag.
X, Skatten.
2, Jobben.

Fråga 5
Vad innebär den lagförändring i LAS (lagen om anställningsskydd) som börjar gälla från 1 maj 2016?
1, Mindre missbruk av visstidsanställningar.
X, Att visstidsanställningar blir normen på svensk arbetsmarknad.
2, Att det blir lättare för arbetsgivarna att missbruka visstidsanställningar.

OBS! Tävlande måste vara medlem i IF Metall.

[KORSORDET]

A 1410 © PROPRES / info@propres.se

TENN
PINAR LEDER
LÄSES BILDVIS
TANGENS
DEN RÄKNAS OFTA I TIMMAR
SNED-SÅGAR FÖR FOGNING
GRIPER
HAR DE SMÅ GRÅ I BEHÅLL
ARM-STRONG SOM GICK PÅ MÅNEN
PÅ-HITTAT, FEJKAT
PASSERAR OASER
VIKTENHET
GIGABYTE
FEL
KAN DE MED VISS NÅL
BRUKAR RUTTET VARA
SMÅ SÖTA BLOMMOR
UR-GAMMAL GUBBE
GÖR DE FÖR ATT FÅ PURÉ
SLÅSS IHOP
NYTTJAS FÖR STARKT
HÄN-FÖRA TILL
DEN KAN VISA VÄGEN
TRÄD
ÄR DET FRAGILA RÖET
JÄMFÖR-ELSE-PERIOD
SIGNAL
GAMMAL LÄNGD C:A 60 CM
YTA
SKÖTER FRAKTER
GLATT TON-SLÄKTE
MÅ DE FÖR ATT FÅ AV-KOMMA
ALLS ICKE
FÅR LESSET BARN ?
BRUKAR JU KARU-SELLEN
VILD GENTIANA-VÄXT
TAR EJ PARTI
PANAMA
GILLAR SMÅ ATT SITTA I
1000
ÄR GAMMAL OCH AKTAD
SNACKAR
KANSKE PENGA-PUNGAR
DELAR IN STADEN I KVARTER
BRUKAR RENLIG VILJA GÖRA OFTA
LÄSA
KAN MAN CYKEL-HJULEN
INGÅR I HELHET
FLÖJT-GUD
KISENS STOCK-HOLM
BRUKAR BRUN
MÅTT PÅ SURHET
SOLO-SÅNGEN
HÖR SOM BIFALL
VILLMAN GÄRNA MED I GLAD LÅT
SOM VÅRENS GRÖNSKA
CARRARA-PORSLIN
SKILLNAD MELLAN PRIS OCH ÅSATT VÄRDE
I DEN FESTEN BELÖNAS TV-STJÄRNOR
DE SES I ÄLV-KÄNTEN
ERINRAR SIG
PRÄGLAR HÖSTEN
ÄR MAJOR-ITETEN
ÄR LURIG
GÖR MAN EJ SKÄNKT
HÖRS OFTA RÖKARE GÖRA
SAMMAN-SMÄLTA PARTIKLAR
SKATTER OCH SÅDANT
FÅR MAN EJ MYCKET FÖR NU
PENNOR, PAPPER M.M.
ÖNSKAR TAGEN?
RADIO-RÖR
KÄRL
GÖRS OFTA PÅ OLYDIG
TRÄFFAS
FRÅGA OM RIKTNING
BRUKAR SLADDER-TACKA
HAR BOK I BIBELN
KAN BLI GAMS SKROV-MÅL
KAN MAN I VANDRAR-HEM
SÄGS OFTA UNIKT VARA
BEHÖVS I KÖK
TON
STICKER UT I HAVET
VILL MAN JU EJ HA I BYXAN
MORGON-RODNADENS GUDINNA
FRUKT I BALJA
GJORDE VATTEN MJUKT GENOM ATT MINSKA KALKET
FÅR FART PÅ RAKET – OCH SNÖ
SOM EN RANKA
DREV OMKRING MED ARK
SES VÄL PÅ LINTOTT
HAR LEDANDE UPPGIFT
FISK
DEFORM-ERADE KLOR
HOV-DJUR
MÅSTE VI TA DET I BACKARNA IBLAND?
HAR ÅSK-VÄDRET FÖRMÅGAN ATT GÖRA
KORT KANSKE
BLOTT
ORIKTIG, VIND
KATOLSK PRÄST
RISHÖG
DANSADE DE TILL FÖRR
KAN FÅ OSS VARMA
VILL OFTA NYFIKEN
ÅTSMIT-ANDE PLAGG
STÖRRE TÄVLING
VERKA
KAN VARA EN PARENT-ATION
GJORDE DE SÄKERT VID FARA

POSTTIDNING B
IF Metall Göteborg, Folkets Hus,
Olof Palmes plats, 413 04 Göteborg

Välkommen till Gullholmen

Är du intresserad av att hyra en stuga? Besök avdelningens hemsida www.ifmetall.se/goteborg för att hämta en ansökningsblankett.
Eller ring avdelningen, telefon 031-774 32 00 för hjälp och information.

På vackra ön Gullholmen ligger anläggningen Gullholmsbaden. Där äger IF Metall Göteborg, stugor, i en fantastisk miljö! Gullholmsbaden är perfekt för dig som vill ha det lilla extra. Stugorna hyrs ut året runt, både veckovis och helger.

Husen är lagom för fem personer. De är moderna och utrustade med el, vatten, kyl/frys, TV, dusch och wc. Allt man kan tänkas behöva för några dagar i lugn och ro.

I anläggningens huvudbyggnad finner du en restaurang med en vacker utsikt mot havet. Där erbjuds god mat till humana priser och restaurangen är känd bland annat för sin läckra skaldjursbuffé. Under vinterhalvåret finns även en pub öppen vid olika tillfällen.

Välkommen att besöka Gullholmen – en genuin skärgårdsmiljö!